

«Намальовані» гроші

Викрито міжрегіональну мережу з виготовлення фальшивої валюти
» стор. 3

Пане, прошу до роботи

Українців, які працюють у Польщі, до кінця року буде два мільйони
» стор. 5

Повернення в еліту

Під керівництвом нового тренера українська збірна на чемпіонаті Європи виграла чотири медалі
» стор. 14

Україна молода

Середа, 19 липня 2017 року

№ 87 (5248)

Учорашні курси НБУ:
1 \$ = 25,96 грн.
1 € = 29,76 грн.
1 рос. руб. = 0,4 грн.

Справа на 200 мільйонів

Євросоюз збільшує торговельні квоти для України.

Щоправда, не на тому рівні, який просила наша держава

» стор. 6

Європа дуже любить український хліб! Але у дуже маленьких кількостях...
Фото з сайту unian.net.

Андрій Гордєєв
голова Херсонської
облдержадміністрації

«Наша мета — створити комфортний сервіс для людей, які приїжджають на Херсонщину з території тимчасово окупованого Росією півострова Крим. Інфраструктура буферної зони між Росією та Україною має стати прикладом того, як в Україні будують просвіропейську демократичну державу».

ОПТИМІЗАЦІЯ

Кордон на ремонті

Контрольно-пропускні пункти «Чонгар» та «Каланчак» оновлюють відповідно до європейських стандартів

Ірина КИРПА
Херсонська область

Покроковий план із будівництва об'єктів інфраструктури КІПВВ та зон сервісного обслуговування склали після ретельного інспектування місць їх розташування. Ремонтні роботи на адміністративному кордоні з анексованим Росією Кримом проведуть за проектами, які раніше розробили фахівці Міністерства з питань тимчасово окупованих територій. На думку представників цього відомства, реконструкція КІПВВ на кордоні Херсонської області з окупованою територією півострова зміцнить безпеку України та допоможе прикордонникам ефективно працювати в умовах територіальної близькості до військових формувань держави-окупанта.

— Наша мета — створити комфортний сервіс для людей, які приїжджають на Херсонщину з території тимчасово окупованого Росією півострова Крим, — заявив очільник Херсонської області Андрій Гордєєв. — Інфраструктура буферної зони між Росією та Україною має стати прикладом того, як в Україні будують просвіропейську демократичну державу.

Кошторисні роботи виконали співробітники проектного інституту СБУ, однак реальну вартість оновлення представники цього відомства озвучувати не поспішають. Фінансування з Резервного фонду розпочнеться тільки після того, як будуть надані вагомі обґрунтування проекту робіт.

Перший заступник міністра з питань тимчасово окупованих територій Юсуф Куркчі підтвердив, що у зоні облаштованих КІПВВ планується відкрити Центри надання адміністративних послуг, якими зможуть скористатися як громадяни з України, так і приїжджі з Криму.

— Ми не можемо собі дозволити дуже дорогий проект, але є бажання, щоб ці сервісні центри стали візитною карткою нашої країни, — заявив Юсуф Куркчі. — Оптимізація прикордонних об'єктів є пріоритетним напрямом нашої роботи на найближчі кілька років. Окрім будівель, повинна бути реконструйована автотранспортна розв'язка, яка дасть можливість збільшити потік регулярних перевезень.

За інформацією, яку раніше озвучував голова Херсонщини, до кінця 2017 року встигнуть реконструювати лише один пункт пропуску біля селища Чонгар. Другим за списком іде КІП «Каланчак», а ось пункт пропуску в Чаплинці, швидше за все, так і залишиться без змін. Причина банальна: державна казна України не має коштів на повноцінний ремонт усіх трьох прикордонних стратегічно важливих об'єктів. Адже на облаштування контрольних пунктів в'їзду-виїзду на адмінкордоні з окупованим Кримом із держбюджету виділили вдвічі менше коштів, аніж раніше обіцяли представники Кабміну. У підсумку, решту суми довелося шукати в обласному бюджеті Херсонської області. За даними поінформованих джерел Херсонської облдержадміністрації, на поліпшення інфраструктури у зоні контрольних-пропускних пунктів на кордоні із Кримом український уряд готовий виділити приблизно 200 мільйонів гривень. ■

Іван БОЙКО

Російські окупанти цілеспрямовано продовжують порушувати так зване «хлібне перемир'я» на всіх основних ділянках фронту. Втім найпотужніші мінометні обстріли зафіксовано в районі Авдіївки. Багатостраждальне місто поблизу окупованого Донецька накрили вогнем одночасно з трьох напрямків у понеділок увечері.

«Бойові дії вели ввечері на ділянці фронту Авдіївка — Піски. Окупанти активно застосовували міномети: було випущено близько 50 мін. Найпотужніший обстріл із боку противника стався в Авдіївці: він тривав близько чотирьох годин, ворожий вогонь вели одразу з трьох напрямків. Бойовики застосовували як легке, так і важке озброєння», — повідомив речник Міноборони з питань АТО Андрій Лисенко. Саме внаслідок цих обстрілів опорних пунктів ЗСУ в районі Авдіївки було поранено двох захисників України, загинув немає. Також бойовики з мінометів та гранатометів накривали наші позиції неподалік Пісок, а зі стрілецької зброї били по шахті Бутівка.

На маріупольському напрямку в ніч на вівторок ворог обстріляв із мінометів калібру 120 міліметрів та гранатометів опорні пункти сил АТО в Лебединському.

НА ФРОНТІ

Міни на всі боки

Ворог обстріляв Авдіївку одночасно з трьох напрямків

«Неспокійно було і вдень, і вночі. Причому саме вдень, між 13:00 та 17:00, у Красногорівці відбулося два потужних мінометних обстріли, під час яких було випущено понад 80 мін. Як і на Донецькому напрямку, українські війська активно вели вогонь у відповідь», — додає полковник Лисенко. У свою чергу, бойовики терористичної «ЛНР» почали активніше застосовувати артилерію калібру 152 мм.

Як повідомляє прес-центр штабу АТО з посиланням на оперативно-тактичне угруповання «Луганськ», на

ворожі позиції в рамках ротації зайшли нові підрозділи окупантів, які поведуться менш агресивно, але виключно й нахабно. «Підрозділи, що зайшли зараз, більш-менш спокійні. Але поведуться, як господарі: нічого не бояться, вільно перемовляються, на позиціях ходять на повний зріст. Знають, що ми дотримуємося перемир'я і не будемо стріляти», — розповів військовослужбовець Володимир.

Українські захисники повідомляють, що з боку окупованих територій постійно чути звуки техніки — там

бойовики проводять будівельні роботи та окопуються. «Щойно починає темніти, йде перевірка наших позицій одиночними пострілами. Потім — кількогодина нещадна прицільна стрільба», — наголошують військові. І додають, що часто чувають, як бойовики обстрілюють власні позиції. «Ми тут не перший день. Багато хто воює ще з 2014 року. І нам не треба пояснювати, що відповідати на безглузді провокації ворога не потрібно. Часто чуємо, що йде обстріл. Але не по нас. По їхніх позиціях. Придивилися — дійсно, луплять по своїх. Що там у них коїться — не знаємо. Але часто трапляється, коли починають відкривати вогонь у наш бік, а снаряди вибухають біля їхніх окопів», — розповів цьогорічний випускник військового вишу Юрій.

В оперативно-тактичному угрупованні «Луганськ» наголосили, що тим часом українські військові теж укріплюються й готові до будь-яких провокацій із боку противника. ■

СТОЛИЦЯ

Місто і міст

Відновлюється будівництво Подільсько-Воскресенського переходу

Міст, якого зачекався Київ.
Фото з сайта 5.ua.

Тарас ЗДОРОВИЛО

Багатостраждальний Подільсько-Воскресенський міст у Києві врешті добудують. Принаймні таку обіцянку столичний мер Віталій Кличко дав під час телефіру на каналі NewsOne: «Уже почалися роботи на мосту. Це важливий крок. Орієнтовно через місяць, коли закінчатиметься консультація з інвестиційними фондами, я зможу звітувати перед киянами, що гроші є. І ми зможемо запускати роботи з будівництва».

Подільсько-Воскресенський мостовий перехід має з'єднати правий берег (Поділ), Труханів острів, лівий берег (Райдужний масив, що на Троєщині) й Воскресенку: естакада мосту починатиметься від вулиці Набережно-Хрещатицької на Подолі, перетне Рибальський острів, Труханів острів, пройде через Русанівські сади і вийде на лівобережну частину Києва. Його запланована загальна довжина — 7 км, ширина — 35 м. Щоправда, навіть за найоптимістичніших прогнозів, завершення будівництва слід очікувати не раніше,

ніж через два з половиною роки. Крім автотранспорту, по мосту в перспективі рухатимуться й поїзди метрополітену. Наразі працює лише «перша черга» об'єкта, яка була відкрита в жовтні 2010 року: функціонує двосторонній рух транспорту по Гаванському мосту й естакада з моста на вул. Набережно-Хрещатицька.

Нагадаємо, що «перехід» будується ще з 1993 року, а техніко-економічне обґрунтування будівництва розроблялося ще раніше — у 1987-89 роках. Дата відкриття мостопереходу багаторазово відкладалася. Головний інженер проекту — Борис Фукс свого часу спланував двоярусну споруду, що складається із трьох мостів та естакад, які їх з'єднують (на верхньому ярусі — шість смуг для руху автотранспорту (по три в один бік), на нижньому — Подільсько-Вигурівська лінія метро зі станціями «Суднобудівна», «Труханів острів» і «Затока Десенка», які будуть розташовані на естакадах). До цієї складної споруди входитимуть: три мости через Гавань, мости через річки Дніпро та Десенка, міст через озеро Райдужне, естакади на Трухановому острові та в урочищі Горбачиха, чотири багаторівневі транспортні розв'язки.

Справедливості заради варто зазначити, що пригальмувалося будівництво й через «бунт» власників 133 садибних ділянок, які, за планом, мають бути знесені, адже стали на заваді мостопроводу (у 2012 році відбувся тендер щодо їх знесення, але роботи, які планувалось завершити до кінця 2013 року, так і заглохли).

Крім затяжного будівництва, була й серйозна НП в історії мосту — у листопаді 2011 року впав унікальний плаваючий багатотонний кран «Захарій LK-600», який використовувався для монтажу сегментів мостопереходу: гігант, падаючи в Дніпро, розламався у місці кріплення вантажної стріли.

Додамо, що переможцем тендера з будови мостового переходу стало ТОВ «Еко-Буд-Трейд», яке низку робіт має завершити вже до кінця 2017 року. ■

ПІДРОБКИ

«Намальовані» гроші

Викрито міжрегіональну мережу з виготовлення фальшивої валюти

Світлана МІЧКО
Тернопільська область

Міжрегіональне злочинне угруповання, що спеціалізується на виготовленні та збуті підробок іноземної валюти в особливо великих розмірах, знешкодили на Тернопільщині співробітники підрозділу контррозвідувального захисту інтересів держави у сфері економічної безпеки СБУ. Як повідомив «УМ» прес-секретар обласного управління Служби безпеки України Петро Корюлюк, високоякісний друк банкнот номіналом 50 та 100 доларів у промислових масштабах здійснювали на обладнан-

ні львівського поліграфкомбінату. Підробки виготовлялися майстерно — містилися чимало загальновідомих захисних елементів, що відображалися навіть під ультрафіолетовим світлом.

Оперативники Тернопільського управління СБУ спільно з поліцією та прокуратурою затримали двох організаторів угруповання під час виготовлення чергової партії фальшивої готівки. Відтак після проведення понад півтора десятка обшуків в офісах та за місцем проживання учасників злочинного угруповання було вилучено банкноти з ознаками підробки, а також численні знаряддя та

Гарні, але несправжні.

матеріали для виготовлення фальшивок — зокрема, кліше, прозорі плівки із зображеннями банкнот, спеціальні аркуші паперу з нанесеною розміткою контурів купюр, комп'ютерну техніку тощо.

На обладнання поліграфічного підприємства, яке використовували зловми-

ники, накладено арешт.

За попередньою оцінкою фахівців, правоохоронцям вдалося запобігти підробці та «викиду» у відкритий обіг купюр на загальну суму понад шість мільйонів доларів. Встановлено, що ідентичні за способом виготовлення, імітацією елементів захисту, серійними номерами та реквізитами фальшиві доларові банкноти раніше виявляли у Тернопільській, Львівській, Волинській та Івано-Франківській областях.

Наразі Тернопільська місцева прокуратура здійснює процесуальне керівництво у кримінальному провадженні за ст. 199 Кримінального Кодексу України (незаконне виготовлення, зберігання з метою збуту та збут підробленої іноземної валюти), санкції якої передбачають покарання у вигляді позбавлення волі на строк до дванадцяти років із конфіскацією майна. Досудове розслідування триває. ■

ІНЦИДЕНТ

Нічого святого

Священик Московського патріархату закрити церкву перед труною із загиблим в АТО бійцем

Дар'я БАВЗАЛУК
Львівська область

Днями у Жовкві прощалися із загиблим героєм російсько-української війни Володимиром Турчиним. Під час проходження процесії на цвинтар у всіх храмах відкривали ворота та дзвонили у дзвони. Однак брама храму святих апостолів Петра і Павла УПЦ (МП) залишилась зачиненою. Окрім того, у похованні брали участь священики усіх конфесій міста, окрім згаданої. Для представників церкви Московського патріархату загибелі людини на фронті за свою Батьківщину виявилася недостатньо істотним приводом, щоб хоча б відчинити ворота чи провести дзвонами або молитвами героя.

Попрощатися з героєм-захисником, який загинув, виконуючи бойове завдання на сході країни, прийшли сотні людей: побратими, друзі, рідні й небайдужі городяни. Вони обурилися діями церковників МП.

Люди жорстко висловлюються на сторінках спільноти міста. Хтось пропонує радикальні дії («спалити», «вигнати» і тому подібне), інші ж мешканці пропонують зібрати загальноміське віче за участі районної, міської влади, представників духовенства всіх конфесій, що є в Жовкві. Думки жовківчан спільні в одному — церква, яка не поважає героїв країни, не поважає власну громаду, — не може існувати в їхньому місті.

Настоятелем храму на честь святих апостолів Петра і Павла (УПЦ Московського патріархату) у Жовкві є протоієрей Стефан Хомин. Він же — батько очільниці департаменту освіти Львівської облдержадміністрації Любомири Степанівни Мандзій.

Отець Степан Хомин у Жовкві має неоднозначну репутацію. Місцеві повідомляють, що спочатку, у 90-х роках, громада Жовкви цей храм будувала як православний Київського патріархату, проте отець разом з ініціативною групою домігся, щоб віддали новозбудовану церкву Московському патріархату.

Керуючий Львівською єпархією УПЦ Московського патріархату, єпископ Львівський і Галицький Філарет спробував виправдати своїх церковнослужителів, опублікувавши відповідне звернення.

«Ця сумна подія була затьмарена прикрим інцидентом. Похоронна процесія рухалася до місця поховання повз храм св. ап. Петра і Павла, ворота якого виявились зачиненими. Ця прикра помилка, яка сталася ненавмисно, викликала негативну реакцію людей, присутніх на скорботній церемонії», — йдеться у зверненні.

Водночас єпископ зазначає, що дуже стурбований реакцією парафіян, і обіцяє вжити всіх можливих заходів, щоб «залагодити конфлікт та відновити спокій і міжконфесійний мир у місті».

Цікаво, що й очільник ЛЮДА Олег Синютка звернувся до єпископа УПЦ(МП) щодо факту зневаги до полеглого українського воїна. Синютка наказав вжити відповідних заходів, які б запобігли повторенню інцидентів, прийняти зважені рішення щодо спільного вшанування українських Героїв та закликав до об'єднання усіх церков. ■

ТЕНДЕНЦІЇ

Ближче до цивілізованого світу

За півроку роботи Національна поліція досягла зниження рівня злочинності

Інф. «УМ»

«Зниження рівня злочинності по групах злочинів становить від 10% до 22% у порівнянні з аналогічним періодом 2016 року», — про це заявив міністр внутрішніх справ Арсен Аваков, підсумовуючи роботу Національної поліції.

Як повідомляє Департамент комунікації МВС України, міністр зазначив, що у сфері особливо тяжких злочинів проти життя і здоров'я людей рівень розкриття злочинів становить від 87% по умисних вбивствах до 93% — завдання тяжких тілесних ушкоджень.

Арсен Аваков підкреслив, що позитивна динаміка спостерігається й у захисті економіки. Так, за півроку зростання рівня розкриття злочинів у сфері господарської діяльності становить 22%, у сфері службової діяльності — 53%, у сфері використання бюджетних коштів — 16%.

Очільник МВС розповів, що плідно вдалося попрацювати і з напрямом протидії корупції.

«Направлено до суду протоколів про порушення антикорупційного законодавства в чотири рази більше, ніж за перше півріччя минулого року, направлено до суду актів про правопорушення з ознаками кримінального злочину в 1,5

раза більше, направлено до суду обвинувальних актів за фактом зловживання владою або службовим становищем у 2,5 рази більше», — надав статистику міністр.

«Чи задоволений я результатами? Звичайно, ні. Рівень злочинності в Ук-

раїні неприпустимо високий для цивілізованої європейської країни. Чи задоволений тенденцією — вже помітним зниженням рівня злочинності, зростанням розкриття та поліпшенням якості роботи системи поліції? Безсумнівно!» — гоголосив міністр. ■

ЕКОЛОГІЯ

Смердючий горошок

Консервний завод забруднив стічними водами розпайовані землі

Людмила НІКІТЕНКО
Черкаська область

У Золотоноші небайдужі жителі разом із депутатом міської ради і головою фракції від ВО «Свобода» Олексієм Слюсарем виявили забруднене 8-гектарне поле, розташоване між самим містом і селом Дібрівкою.

«Коли ми з представниками влади туди поїхали, то там та-

кий сморід стояв, що чутно було за декілька кілометрів. Дихати нічим було — так смерділо!» — розповідає «Україні молодій» Олексій Слюсар.

За його словами, довелося шукати власника скинутого на землі «добра». Спочатку грішили на підприємство, розташоване поруч. Але з'ясували, що воно до цього екологічного лиха ніяким боком не причетне.

Тільки згодом, веде далі Олексій, з'ясували, що велику територію розпайовано між людьми землі забруднює місцеве підприємство «АгроСпецПроект», яке в народі традиційно називають консервним заводом.

І, кажуть люди, таке коїлося там не перший рік. Якою за площею є забруднена територія, активісти зняли навіть на квадрокоптер та показали громадськості. Місцеві жителі обурені тим, що підприємство заробляє гроші за рахунок екологічної безпеки тих, хто там живе.

На підприємстві хоч і зізналися, що нечистоти їхні, але роблять великі очі й дивуються, «чому вода, якою промивали горошок, смердить?».

«Після того як ми опри-

люднили факти забруднення, викиди припинилися. Нині всі нечистоти увійшли в ґрунт. Але сморід, хоч і не такий їдкий, стоїть усе одно, — говорить Олексій Слюсар. І додає: — Наразі екоінспекція, представники СЕС та поліції, які за фактом скидання нечистот вже порушили кримінальне провадження, взяли у забрудненій місцевості проби води і ґрунту».

«Відповідальність за те, як і чим закінчиться ця резонансна справа, ми як громадськість покладемо на районну і міську владу. Хай доведуть, що вони є влада», — підсумовує Олексій Слюсар.

Експерти стверджують, що забруднені нечистотами землі будуть непридатні до експлуатації ще принаймні цілу п'ятирічку. ■

Олег Жданов
військовий експерт

«Доля терористів «ДНР» та «ЛНР» — найбільш плачевна. Вони будуть ліквідовані, коли завершуватиметься конфлікт на Донбасі. З ними вже зараз ходять «охоронці», які не дадуть їм зробити крок убік».

■ НЕ ЗА АДРЕСОЮ

Тиснуть, щоб змусити мовчати

Олега Ляшка звинувачують у роботі на газету, яка не виходить понад 10 років

Олег Ляшко разом із командою прийшов до Печерського райсуду Києва, щоб довести свою невинуватість.

Галина ПЕЧЕРИЦЯ

ГПУ на замовлення влади продовжує тиск на опозиційну фракцію Радикальної партії з метою її дискредитації. Про це заявив лідер РПЛ Олег Ляшко у Печерському райсуді Києва, де розпочався розгляд його справи. У своєму бажанні накопати бодай щось на головного радикала влада доходить до абсурду.

Цього разу підставою для виклику Олега Ляшка до суду стало нібито сумісництво депутатства з роботою в газеті «Політика», яка не виходить у світ понад 10 років. Перед цим ГПУ намагалася знайти корупцію у виході програми «Правда Ляшка» на каналі NewsOne. Проте не знайшла і звернулася до НАЗК щодо перевірки діяльності депутата.

«Після обрання народним депутатом у 2006 році я, відповідно до вимог Конституції, не зай-

маюсь бізнесом та не входжу до складу правління будь-яких органів. Це підтверджує моя трудова книжка. Ви не знайдете за 12 років жодних матеріалів про те, що я підписував документи чи отримував гроші як голова правління. Тому мені прикро, що орган, який ми створили для боротьби з корупцією і керівництво якого отримує космічні зарплати і премії по 200 тисяч гривень, дискредитує саму ідею боротьби з корупцією, фальсифікуючи справи проти мене», — наголосив Ляшко.

За його словами, всі ці висмоктані з пальця справи свідчать про намагання прокуратури за вказівкою влади звинуватити його хоча б у чомусь.

«Ми не порушимо закон і не подаруємо нікому таку нагоду — звинуватити мене у якихось корупційних діях», — зазначив Ляшко.

Наразі суд у справі перенесли на 21 липня, чекають на свідка. ■

Наталія ЛЕБІДЬ

Очевидно, життя в «ДНР» уже наскучило місцевому «царьку» Олександру Захарченку. Ватажок місцевих сепаратистів заявив про створення «перехідної держави Малоросія». «Ми вважаємо, що держава Україна в тому вигляді, в якому вона була, не підлягає відновленню. Ми, представники регіонів колишньої України, за винятком Криму, заявляємо про заснування нової держави, яка є наступницею України. Ми згодні з тим, що нова держава називатиметься Малоросія, оскільки сама назва «Україна» дискредитувала себе», — сказав російським журналістам глава так званої «ДНР» Олександр Захарченко.

Параноя прогресус

За його словами, столицею Малоросії стає Донецьк, а Київ залишається історико-культурним центром без статусу столичного міста. «Державним прапором Малоросії визнається прапор Богдана Хмельницького... Ми виходимо з того, що Донецька Народна Республіка, поряд із Луганською Народною Республікою, залишаються єдиними територіями України, на яких збереглася законна влада», — сказав він. Захарченко також додав, що необхідно буде вестися в країні надзвичайний стан на три роки.

«З огляду на потребу в уникненні хаосу пропонуємо ввести

■ ПАРАД МАРАЗМІВ

Ще одна «недоросія»

Ватажок донецьких розбійників Захарченко придумав собі нову державу

надзвичайний стан на три роки, на цей час заборонена діяльність будь-яких партій... У цей термін починаються розслідування із залученням міжнародної громадськості за злочинами в Одесі, на Майдані, на Донбасі. Це рішення визріло вже давно, але на все свій час, і ось саме сьогодні ми пропонуємо той варіант, який дозволить зупинити війну», — сказав Захарченко.

«Ми пропонуємо новий план, план реінтеграції країни. Не так давно ми запустили державну програму з об'єднання народів Донбасу, ми пропонуємо всім жителям України вихід із війни через перезаснування країни, це мирний вихід. Але тут є кілька умов — його повинні підтримати самі жителі України. Ми вже провели консультації з представниками влади та бізнесу регіонів, потрібно також, щоб міжнародне співтовариство підтримало цю ідею. Це перша й остання наша пропозиція», — заявив Захарченко. Він вважає, що влада в Києві нелегітимна і не здатна зупинити війну. За-

харченко зазначив, що ситуація на Донбасі зайшла в глухий кут, зав'язався «такий вузол, який розрубати вже неможливо».

Захарченко приречений

Тим часом військовий експерт Олег Жданов зазначає, що «такі люди, як Захарченко та Плотницький, будуть тягнути свою лямку до кінця. Якщо вони зроблять крок убік або стрибок на місці, це буде розцінено як провокація, і вони будуть тут же ліквідовані, за принципом «незамінних немає». Жданов додає: «Страшно навіть подумати», що можуть розповісти Захарченко і Плотницький (лідер «ЛНР»), якщо вони потраплять до рук міжнародного кримінального суду і почнуть давати свідчення».

«Я думаю, що у Захарченка доля — найбільш плачевна, тому що, якщо почнеться вирішення конфлікту, його ліквідує. Він дуже багато знає. Так само, як і всіх польових командирів. Коли потрібно було замести сліди після активних

■ ІНІЦІАТИВА

Повернути народу картаті ковдри

Зареєстрована петиція щодо передачі Феофанії для потреб учасників АТО

Наталія ЛЕБІДЬ

17 липня на сайті Президента України з'явилася петиція, котра пропонує змінити призначення лікарні «Феофанія». Дослівно пропозиція від автора петиції (а зареєструвала її Ганна Грушевська) звучить так: «обмежити надання клінічної лікарнею «Феофанія» медичних послуг за рахунок держбюджету України державним службовцям та народним депутатам України та вповноважити клінічну лікарню «Феофанія» на пріоритетне лікарське обслуговування та реабілітацію поранених військовослужбовців за рахунок державного бюджету України».

На даний момент, підкреслює ініціаторка звернення, Феофанія обслуговує держслужбовців, тоді як вони — як і решта громадян України — мають право на отримання медичної допомоги за місцем проживання. «Крім того, згідно з даними електронного декларування, переважна більшість відповідальних держслужбовців, у тому числі, народних депутатів, мають достатні фінансові кошти на платне лікування у будь-яких медичних закладах як України, так і закордонних.

І все б нічого, якби цю лікарню не почали використову-

вати не за призначенням, підкреслює Грушевська. Вона, безперечно, має на увазі випадок із Романом Насіровим. Тоді, як пам'ятає наш читач, охорона медзакладу вступила в клініч з детективами НАБУ.

«Лікарня «Феофанія» систематично використовується держслужбовцями та народними депутатами України для отримання медичного прихистку у вигляді госпіталізації на сумнівних та медично необґрунтованих підставах як спосіб уникнення соціальної, політичної, адміністративної, а іноді навіть кримінальної відповідальності», — говориться у петиції.

Замість такої нераціональної експлуатації Феофанію можна було б передати у підпорядкування Міністерства оборони, аби те скеровувало у цей елітний заклад бійців АТО для проходження лікування чи реабілітації. А всіх, хто не має перед державою бойових заслуг, обмежити у праві відновлюватися у Феофанії за державний коштом.

Слід зауважити, що подібний заклик до Президента вже не перший. У березні на сайті глави держави вже була петиція аналогічного змісту, але тоді вона набрала лише 17 тисяч голосів із 25 тисяч необхідних. ■

Страх за свою шкуру так тисне лідеру «ДНР» на мозок, що примушує його говорити дурниці?

бойових дій — хто де воював, хто кого вбивав і хто кого грабував, — усіх їх по одному потихеньку «переклацали». Тому він фактично висить на волоссині. Він уже наскільки глибоко заліз, що його залишилося тільки ліквідувати», — зазначає Жданов в інтерв'ю виданню «Обозреватель».

«Хтось уже ходить у нього за спиною у вигляді охоронця, і у відповідальний момент він просто не дасть йому зробити крок убік. Це принцип роботи ГРУ. Таких людей постійно моніторять, і ніхто їм не дасть спокійно переміститися», — зауважив експерт.

До речі, про охорону. За словами очевидців, донецький лідер значно збільшив її чисель-

ність. Про це в соцмережах пишуть жителі Донецька, які стали свідками пересування Захарченка містом. «У районі пам'ятника Пушкіну спостерігав кортеж «курмаршала». Нарахував у конвої сім автомобілів, і це при тому, що минулого тижня їх було не більше п'яти: членовоз + чотири машини ескорту», — пише один із донецчан.

При цьому свідки дивуються нерозумінню сепаратистами очевидної марності таких заходів, якщо в Кремлі вирішать усунути Захарченка. «Цікаво, невже начальники його «лічки» вважає, що подібне врятує Захарченка, якщо нагорі буде прийнято відповідне рішення про «помноження на нуль»? — запитує очевидець. ■

Олег БОРОВСЬКИЙ

■ КОРДОНИ

Пане, прошу до роботи

Українців, які працюють у Польщі, до кінця року буде два мільйони

Поляки все активніше повертаються із заробітків на Заході на батьківщину, впливає зі звіту транспортного сервісу Clicktrans.pl. Найбільше репатріантів прибуває з Великої Британії та Німеччини. «У першому кварталі 2017 року на сервісі Clicktrans замовлено втричі більше заявок на перевезення майна із Заходу до Польщі, ніж із Польщі за кордон», — йдеться у звіті Clicktrans.pl. У відсотковому відношенні кількість переїзців на батьківщину становила 74%, а з Польщі за кордон — 26%.

Із наведених у звіті даних випливає, що перевага повернень на батьківщину над виїздами за кордон почала збільшуватися з 2015 року, впродовж якого співвідношення повернень до виїздів становило 64% до 36%.

На повернення поляків на батьківщину можуть мати вплив, зокрема, «позитивні сигнали стосовно економічної ситуації в Польщі», вважає співавтор звіту, глава Clicktrans.pl Міхал Бжезинський. Він також припускає, що рішення співвітчизників повернутися до рідного краю може бути спричинене «невпевненою ситуацією польської громади та настроями внаслідок «Брекзиту». Наступний рік покаже, чи тенденція не знає змін і чи триватиме далі масова репатріація поляків.

Звіт уклали на підставі даних 10 тис. 232 замовлень про переїзд за період від листопада 2011 року по березень 2017 року. Clicktrans.pl є польським відділенням загальноєвропейської транспортної служби, яка надає громадянам послуги з переселення.

За роки членства в ЄС Польща отримала з євросоюзівського бюджету більше 150 млрд. євро дотацій на розвиток інфраструктури, галузей економіки та регіонів. Польські уряди вмiло використали дотації з брюссельської казни, і тепер польська економіка зростає найвищими в Європі темпами, доходи поляків збільшуються, країна переживає економічний бум, який супроводжується нестачею робочих рук.

Як наслідок — повернення співвітчизників із заробітків на Заході і... навала нових заробітчан зі Сходу, переважно з України. Польська влада відчинила двері для українців поступово, оцінюючи наслідки. Дозволи на роботу спочатку видавали на три місяці, потім на шість. А тепер, коли стало цілком зро-

зумило, що українська курочка несе для Польщі насправді золоті яйця, лібералізація пішла ще далі.

Польський уряд 11 липня ухвалив проект закону, за яким іноземці з-за меж Європейського Союзу зможуть одержати посвідку на тимчасове перебування у Польщі. Згідно з наведеними у проекті підрахунками Управління у справах іноземців, зміни можуть зачепити навіть 200 тисяч іноземців. Тільки у 2015 році воеводства прийняли понад 100 тисяч клопотань про легалізацію перебування. Більшість дозволів на тимчасове перебування видали у зв'язку з виконанням роботи.

«Можна чекати подальшого значного зацікавлення легалізацією перебування іноземців у зв'язку з працею», — наголошено у доданій до проекту оцінці впливу нових правил. Крім того, для іноземців, котрі хочуть отримати посвідку на постійне перебування у Польщі, буде введено нову вимогу. Вони повинні знати польську мову щонайменше на рівні B1 (середній рівень). Від цього

обов'язку звільнятимуть дітей-іноземців до 16 років та тих, які народилися на теренах Польщі. Нинішні правила не вимагають навіть мінімального рівня знання польської мови.

Зміни до законопроекту, як наголосили в Міністерстві внутрішніх справ, повинні створити ліпшу нормативно-правову базу, що дозволить «свідомо управляти міграцією у Польщі», та надати надійніший захист для іноземних жертв торгівлі людьми. Проект впроваджує також спрощення для іноземців, котрі хочуть оселитися у Польщі на постійній основі у зв'язку з їхнім польським походженням. Зміни також спрощують процес видачі рішення у справі обов'язку іноземця до повернення.

Згідно з проведенням цього місяця дослідженням, 58% українців не планують їхати на роботу в інші, ніж Польща, країни ЄС. Європейський Союз не відбере у Польщі працівників з України. Про це свідчать результати дослідження кiївського фонду «Демократичні ініціативи». «Для грома-

дян з-за східного кордону Польща залишається країною номер один», — коментує результати дослідження Лукаш Козловський з організації «Працедавці Польщі». Причин є декілька. По-перше, пом'якшення візового режиму стосується винятково подорожей із туристичною метою, відвідин родини або ведення підприємства, і воно не надає доступу до ринку праці. «Польща має у цій справі величезну перевагу, адже українці можуть працювати в країні легально», — наголосив Козловський.

У тому, що Євросоюз не відбере у Польщі працівників з України, переконаний також експерт групи Pgasuj Лукаш Марціняк. Він наголосив, що польський ринок праці стає все більш конкурентоспроможним щодо ринків Старої Європи. На польських підприємствах збільшуються не тільки зарплатні, а й інші виплати працівникам. Це бачать як польські працівники, котрі повертаються з еміграції до країни і знаходять добре оплачувану роботу, так і українці, для яких польський ринок праці є дуже привабливим.

Український аналітичний центр передбачає, що до кінця цього року громадян України, які працюють у Польщі, буде вже два мільйони. Це удвічі більше, ніж торік. У 2016 році українцям було видано понад мільйон заяв про намір доручити виконання роботи. ■

■ ЕКСПАНСІЯ

Дракон на Чорному континенті

Китай уже займає в Африці ті домінуючі позиції, які раніше там мав Радянський Союз

Ігор ВІТОВИЧ

Після потужної економічної експансії Китай розпочинає ще й військову. Минулого тижня китайські кораблі з військовими на борту вирушили до Джибуті в Африці, щоб облаштувати там першу військову базу КНР за кордоном. Про це повідомила держагенція новин «Сінхуа».

У Пекіні стверджують, що базу використовуватимуть для миротворчих місій та гуманітарної допомоги в Африці та Західній Азії. Також вона відіграє роль у військовому співробітництві, військово-морських навчаннях та рятувальних операціях, додають у «Сінхуа». Яка кількість китайських кораблів та військових вирушила до Джибуті, не уточнюється, зазначає у своєму коментарі Бі-Бі-Сі.

Джибуті — невелика країна на півночі Африканського Рогу, що розташована біля жвавих морських шляхів у Червоному морі та Аденській затоці. Держава вважається стабільною як для цього не зовсім спокійного регіону. Там уже є військові бази США, Японії і Франції, буде свою Саудівська Аравія.

До речі, китайська військова база дислокуватиметься лиш за шість кілометрів від американської «Камп Леомоньєр», на якій перебувають три тисячі американських військовослужбовців та контрактників. Пентагон уже висловив уряду Джибуті занепокоєння з цього приводу. Американський адмірал Томас Волдхаузер особисто переказав президенту Джибуті Ісмаїлу Омару Гюллеху свої побоювання з приводу такої близькості.

Оскільки база буде розташована біля Аденської затоки, де лютують морські пірати, які захоплюють кораблі та екіпажі з метою отримання викупу, то її також використовуватимуть для «спіль-

Дружба з боку Джибуті пояснюється тим, що Китай за останні роки інвестував 14,4 млрд. доларів в інфраструктурні проекти в цій країні.

Фото з сайту.....

ної підтримки безпеки стратегічних міжнародних морських шляхів», зазначає «Сінхуа». Облаштування у Джибуті китайської бази розглядається спостерігачами як намагання Пекіна затвердити власну військову присутність у регіоні.

Нова китайська військова база в Джибуті викликає занепокоєння в Індії. Бо Китай зміцнює військові альянси з країнами, які її оточують і є не дружніми до неї, особливо Бангладеш, М'янма (раніше Бірма) та Шрі-Ланка, вказує американський тижневик «Ньюсвік».

Водночас державні китайські медіа стверджують, що Пекін переслідує винятково безпекові цілі. В окремій заяві командуючий Народної визвольної армії КНР Шен Чжинлонг заявив, що угода про створення китайської військової бази в районі Африканського Рогу була досягнута шляхом «дружніх переговорів» між Пекіном та Джибуті. За останні роки Китай збільшив обсяги інвестицій до африканських країн, а також активно розбудовував свої зб-

ройні сили. 2015 року Пекін пообіцяв внести 60 млрд. доларів інвестицій у розвиток Африки. Він уже займає в Африці ті домінуючі позиції, які раніше там мав Радянський Союз.

Дружба з боку Джибуті пояснюється тим, що Китай за останні роки інвестував 14,4 млрд. доларів в інфраструктурні проекти в цій країні. Приблизно стільки ж інвестувала і Саудівська Аравія, в нагороду за що також отримала від уряду Джибуті дозвіл на будівництво своєї бази в цій країні стратегічного розташування.

Пекін наразі не уточнює, скільки військовослужбовців буде на базі в Джибуті й коли там розпочнуться перші військові маневри. Супутникові фото свідчать, що китайська база вже активно розбудовується і буде дуже великою, включно з портом для кораблів та злітною смугою й ангарами для військових літаків. Будівельні роботи розпочалися у лютому 2016-го і з квітня по червень цього року територія за будови збільшилася у кілька разів. ■

■ СТИХІЯ

Полум'я біля Везувія

І Чорногорія просить ЄС про допомогу в боротьбі з пожежами

Олег БОРОВСЬКИЙ

Чорногорія 17 липня звернулася з проханням про міжнародну допомогу для боротьби з пожежами, що спалахнули вздовж узбережжя Адріатики та змусили евакуювати десятки туристів. «Ситуація на півострові Лустика є критичною. Міністерство внутрішніх справ Чорногорії звернулося до структури Європейського союзу з питань цивільного захисту», — йдеться в заяві уряду. Маленька країна не в змозі самотужки впоратися зі стихією.

Мери прибережних міст Котор, Тиват та Герцег Нови закликали уряд надіслати для пожежогасіння літаки із сусідніх країн — Хорватії, Боснії та Сербії. Щонайменше 100 туристів були евакуйовані з прибережної зони, яка найбільше постраждала від пожежі. Військово-морський флот допоміг у евакуаційних заходах із моря. Від неділі до гасіння пожеж залучені поліцейські вертольоти. Під дією потужних вітрів та сухих погодних умов пожежа на півострові Лустика на півдні Чорногорії поширювалася поблизу будинків і кемпінгів.

Палає не лише Чорногорія. Критична ситуація з лісовими пожежами також склалася у сусідніх Хорватії та Італії. В Італії найбільш серйозна ситуація в районі Риму та Неаполя. Більшість пожеж є результатом підпалів, стверджують пожежники. Така вже італійська специфіка — здійснити підпал, а потім використати згарище під забудову. Вогонь дістався римського житлового масиву Кастельфузано, тому довелось відселити мешканців. У районі Неаполя пожежники кілька останніх днів змагаються з лісовими пожежами поблизу Везувію. Велетеський вогонь поїдає неаполітанське узгір'я Позілліпо. Ліквідацію пожеж ускладнює сильний вітер. Десятки осіб були змушені залишити свої домівки неподалік міста Салерно на півдні країни. ■

Юрій ПАТИКІВСЬКИЙ

■ БЕЗ БАР'ЄРІВ

Справа на 200 мільйонів

Євросоюз збільшує торговельні квоти для України.
Щоправда, не на тому рівні, який просила наша держава

Євросоюз трохи збільшив Україні торговельні квоти на експорт нашої продукції до ЄС. На додачу до тих, які активні українські експортери використали буквально вже за кілька місяців роботи у 2017 році. Песимістично налаштовані експерти вважають, що і нові, збільшені, квоти — це крапля в морі тієї кількості продукції, якою трудолюбиві українці можуть «завалити» європейський ринок. Особливо, зважаючи на ще два важливі моменти: квот на імпорт з Європи Україна не встановлювала. І везуть до нас переважно не сировину, як ми, а продукцію із високою доданою вартістю.

Польща проти меду

Рада Європейського Союзу в понеділок затвердила тимчасові торговельні преференції для України. «Сьогоднішнім рішенням ми дозволяємо експортувати більше українських продуктів в ЄС. Наш обов'язок — підтримувати Україну і зміцнювати наші економічні й політичні зв'язки також на тлі тривалого конфлікту», — заявив Свен Міксер, міністр закордонних справ Естонії.

Заходи набудуть чинності до кінця вересня, орієнтовно на початку жовтня, та будуть застосовуватися протягом трьох років. Рішення ухвалено як доповнення до Угоди щодо поглибленої та всеохопної зони вільної торгівлі, після того як відповідне рішення 4 липня підтримав Європейський парламент.

До нового переліку товарів, які нам восени дозволять продавати в ЄС, увійшли 2,5 тис. тонн меду, 3 тис. тонн оброблених томатів, 65 тис. тонн пшениці, 625 тис. тонн кукурудзи, 325 тис. тонн ячменю. Загальна сума від продажу цих товарів становитиме 196,95 млн. доларів.

Цей перелік, на жаль для нас, є компромісним. Тобто Україна просила дещо більші кількості,

Навіть українські бджоли розлучені низькими квотами на експорт нашого меду до Європи.
Фото з сайту regionews.sumy.ua.

але Брюссель ці квоти «зрізав». А принаймні одну товарну позицію, сечовину, із цього переліку виключили чи не в останній момент. Немає у переліку раніше затверджених 500 тонн яблучного і виноградного соків, 4 тис. тонн вівса та 7,8 тис. тонн круп і обробленого зерна. Виключили також українські мінеральні добрива.

Тож чи можна вести мову про нашу перемогу, чи називати її поразкою, думки можуть бути різними. Дискусії у Раді Європи про допомогу Україні у вигляді торговельних квот велися за зачиненими дверима. Тож сьогодні важко сказати, за наполяганням представників якої саме країни було зменшено українські квоти. Тобто, в якому саме напрямку мають діяти старання вітчизняної дипломатії.

Вважається, що нашим найбільшим опонентом у Європі, у тому числі й щодо надання торговельних квот, є Франція.

Щоправда, ще «стара», олландівська, Франція, і тому при Макроні ситуація може змінитися. Принаймні експерти закликають наших дипломатів звернути увагу на двосторонні стосунки. Проти України у Раді ЄС діють, як не дивно, наші сусіди із східноєвропейського табору. Зокрема, Угорщина та Польща. Остання, до речі, вважається одним із головних адвокатів України у Європі.

Імпорт без обмежень

Ухвалене рішення ради ЄС додало оптимізму українському Прем'єр-міністру Володимиру Гройсману, який заявив, що додаткові торговельні преференції дають змогу Україні краще розвивати свій експортний потенціал. «Реалізація угоди про зону вільної торгівлі — пріоритет у роботі українського уряду. Це особливо важливо, оскільки ЄС є нашим найбільшим торговельним партнером», — резюмував Прем'єр.

діалози ми не маємо. Тобто Україна жодним чином не квотує імпорт, який надходить до нас із країн Європи. Іншими словами, Європа має і справді зону вільної торгівлі з Україною, не обтяжену жодними квотами. І, що найголовніше, з європейських країн до нас надходить не сировина, яку ми постачаємо їм, а оброблена продукція. Таким чином європейці мають змогу розвивати власну переробну промисловість, отримуючи додану вартість.

«Європейський імпорт зростає. При цьому європейська продукція у такому необробленому, сировинному, вигляді, як українська до Європи, до України не постачається. Звичайно, ми не є імпортерами меду з Європи, зерна, кукурудзи», — каже експерт. Із країн Євросоюзу, за його словами, ми імпортуємо переважно оброблену продукцію: хамон, сири тощо. Причому обсяг цього імпорту постійно зростає. Єдине обмеження, яке існує: ціна такої продукції. Оскільки гривня зараз дуже дешева щодо євровалюти, то чимало товарів з ЄС будуть неконкурентними на нашому внутрішньому ринку. Ось це і є єдиним бар'єром, яким сьогодні захищає себе наша держава. ■

■ А ТИМ ЧАСОМ...

600 мільйонів за ліс-кругляк

Фінансова допомога від ЄС чекає на Україну. І чекатиме до кінця жовтня. Якщо ж ми не поспішимо її отримати, то для виділення цього траншу треба буде проводити нові переговори. Таку інформацію оприлюднила віце-прем'єр-міністр із питань європейської та євроатлантичної інтеграції Іванна Климпуш-Цинцадзе. «Якщо Україна не виконає ці умови до кінця жовтня у прийнятному для наших партнерів форматі, щоб хоча б деякі питання перебували на фінальній стадії, то ми не зможемо отримати останній транш макрофінансової допомоги», — сказала віце-прем'єр.

Серед умов, які Україні необхідно виконати, — створення автоматизованої системи попередньої перевірки НАЗК електронних декларацій із використанням доступу до всіх реєстрів, у тому числі Державної фіскальної служби тощо. Але найголовніший пункт — про створення умов, за яких було б неможливо порушувати зобов'язання України щодо зони вільної торгівлі з ЄС. За цим формулюванням криється такий важливий пункт, як мораторій на продаж лісу-кругляку. І який, на думку вітчизняних експертів, екологів, громадських діячів, може призвести до остаточного «облісіння» Карпат та винищення дерев у інших регіонах України.

Юрій ПАТИКІВСЬКИЙ

■ ЗАКРИТЕ НЕБО

Прощаючись, іди!

«Візейр», прагнучи максимально скористатися ситуацією з «Райянейром» в Україні, оголосив про нові маршрути та хоче розділити львівські маршрути лоукоста

Українська влада таки не може відпустити з миром лоукост-авіакомпанію «Райянейр», який передумав розпочинати польоти з України. Натомість рішення ірландців спричинило творче натхнення серед його конкурентів. Зокрема, нашого доброго знайомого, компанії «Візейр».

Рушничок у Гостомелі

Директор аеропорту «Бориспіль» Павло Рябікін, якого вирішили зробити цапом-відбувайлом у туманній історії з ірландським перевізником, категорично поміняв свою попередню точку зору про шалені втрати, що їх мав зазнати головний столичний аеропорт після приходу туди «Райянейра». Втрати, на годину думку пана Рябікіна, мали становити близько 2 млрд. доларів.

Теперішній Рябікін, якого вже мали звільняти з займаної посади, але чомусь не звільнили, вважає, що «Райянейр» насправді зовсім не пішов з України, що кроки ірландців — це всього лише така манера вести переговори. Які зовсім не припинялися, понад це, вони продовжуються і — найближчим часом (!) дискаунтер розпочне роботу в Україні! Принаймні, так думає керівник «Борисполя».

«У ситуації з «Райянейром» немає місця для категоричних висновків, — написав він у своєму «Фейсбуці». — Я погоджуюся з Прем'єр-міністром, що лоукост-компанії мають прийти на український ринок. Ми відновлюємо переговори з «Райянейром» у форматі аеропорт «Бориспіль» — Міністерство інфраструктури — Офіс із залучення інвестицій».

У Прем'єр-міністра Володимира Гройсмана, який особисто взявся повернути «Райянейр» до польотів над українськими мальвами, своя стратегія. Так, учора

стало відомо, що українська сторона, прийшовши до консенсусу, напрацювала єдину позицію для подальших переговорів з ірландцями. Про це повідомив директор офісу залучення інвестицій Данієль Білак.

Деталей пан Білак не озвучив, але за нього цю роботу виконала прес-служба Кабінету Міністрів. І розповіла, що результатом спеціальної наради в уряді стало рішення активно закликати компанію-лоукостери до України. Базовим аеропортом для бюджетних перевізників має стати «Гостомель» — летовище, яке нині обслуговує важкі літаки «Руслани» та «Мрію», які належать авіакомпанії «Авіалінії Антонова», а також державне підприємство «Антонов».

Серед переваг цього варіанта — розташування «Гостомеля» неподалік Києва, поблизу траси на Ірпінь. А також довга і потужна злітна смуга, яка зуміє прийняти будь-які пасажирські варіанти «Боїнгів» та «Ейрбасів». Мінус один, але великий — відсутність необхідної інфраструктури. Втім у уряді вже все придумали: тимчасово, на один рік, запропонують пільгові умови аеропортових зборів у «Борисполі» чи аеропорту «Київ». А за цей час швидко збудують відповідний термінал у Гостомелі.

Забрати у «Райянейра», що йому не треба

Тим часом пошук шляхів із залучення дешевих перевізників до України продовжується. Одна з останніх ініціатив — пропозиція Асоціації «Аеропорти України» цивільної авіації запровадити податкові пільги на авіаційне пальне та скасувати ПДВ на внутрішніх рейсах. «Просимо забезпечити зниження вартості авіапалива шляхом введення податкових пільг на сировину для виробництва в Україні, а також тимчасово зменшити акциз на імпорт гасу, знизити розцінки «Укрзалізниця» на транспортування палива і переглянути комісійні збори аеропортів за право надавати послуги заправки», — написали члени асоціації у листі до міністра економіки Степана Кубіва.

Тим часом демонстративне грукання дверима «Райянейра» викликало поживлення серед його конкурентів. Наприклад, «Візейр» організував прес-конференцію з оголошенням про відкриття двох нових маршрутів до Лісабона і Таллінна буквально наступного дня після новини про «райянів». А також організував продаж квитків за ціною від

15 євро для пасажирів, які постраждали через «Райянейр».

На зустрічі з журналістами представники «Візейра» явно не були засмучені через відхід конкурента. І сумну для українського суспільства новину головний корпоративний директор «Візейра» Оуен Джонс прокоментував доволі недвозначно. «Ми виступаємо за прозорість при наданні знижок за обслуговування авіакомпаній в аеропортах», — сказав він, натякнувши на 7,5 доларів аеропортового збору, який вимагав «Райянейр» від «Борисполя».

А сьогодні, коли невідомо, чи і справді «Райянейр» пішов, чи, може, і справді виторгує для себе кращі умови, «Візейр» поклав око на маршрути, які віддали ірландському лоукосту. Зокрема, з аеропорту «Львів». Натякаючи, що раз ти попросився, то тобі краще буде піти. Таким чином, «візи» претендують на маршрути зі столиці Галичини до Кракова, Будапешта, Ейндховена, Мемінгена, Лондона-Станстед.

Єдиний маленький нюанс. До Мемінгена зі Львова «Візейр» уже колись літав. Але припинив польоти через низьку завантаженість своїх бортів. ■

Угорсько-польська компанія переконана, що возитиме українських пасажирів не гірше, ніж це могли робити ірландці.
Фото з сайту cdn.minval.az.

Олена ЯРОШЕНКО

ЕКОЛОГІЯ

Деревина, вогонь і браконьєри

Держлісагентство посилює оперативну роботу відомчих рейдових бригад

Державне агентство лісових ресурсів України посилює оперативну роботу відомчих рейдових бригад з охорони лісів. До складу таких бригад увійшли працівники правоохоронних та природоохоронних органів і громадські інспектори з охорони довкілля. Також передбачено заходи щодо належної організації охорони лісів та посилення відповідальності самих працівників державної лісової охорони за неналежне виконання ними посадових обов'язків.

Вирубують трохи менше

У щойно прийнятому наказі наголошено, зокрема, на забезпеченні належних службових розслідувань щодо обставин скоєння незаконних рубок. Ідеться про персональну відповідальність директорів державних лісгосподарських підприємств за своєчасну і повну передачу матеріалів про виявлені лісопорушення до правоохоронних та судових органів. З обласними державними адміністраціями проведуть спільні наради за участі територіальних органів прокуратури, поліції, Служби безпеки України, Державної фіскальної служби України, Державної екологічної інспекції України. Мета нарад — затвердити спільні заходи для охорони лісів від незаконних рубок та проводити систематичні перевірки пилорам та інших деревопереробних підприємств щодо законності придбання деревини.

Серйозна активізація охоронної роботи стала результатом аналізу оперативної інформації про стан забезпечення охорони лісів від незаконних рубок. Адже, незважаючи на заходи, вжиті державними лісгосподарськими підприємствами й установами Держлісагентства, обсяг незаконних рубок за перше півріччя нинішнього року склав 14,4 тисячі кубометрів деревини. Хоч це майже на півтори тисячі кубометрів менше, ніж за аналогічний період минулого року, цифра варварського вирубування лишається вражаючою.

Браконьєрство обійдеться вчетверо дорожче

Спільний наказ Мінагрополітики та Мінприроди «Про затвердження Такс для обчислення розміру відшкодування збитків, завданих унаслідок порушення законодавства у галузі мисливського господарства та полювання (крім видів, занесених до Червоної книги України)» пройшов державну реєстрацію в Мін'юсті. Цього разу суми відшкодувань за незаконне полювання розраховані з урахуванням індексу інфляції, в середньому збільшили у чотири рази за всіма видами

тварин. Тепер браконьєр має не лише сплатити штраф, а й компенсувати кошти, які необхідно вкласти користувачу мисливських угідь на відтворення знищених браконьєром тварин.

Наприклад, розмір стягнення за незаконне добування або знищення лося збільшено до 80 тисяч гривень (було 20 тисяч), оленя європейського — до 60 тисяч (було 15), оленя плямистого — до 50 тисяч, лані — до 40 тисяч (було 10), козулі та муфлони — до 32 тисяч гривень (було 8 тисяч).

Також збільшено суми відшкодування за незаконне добування або знищення хутрових і птахів. Зокрема, розмір стягнення за бобра зріс до 10 тисяч із 2600 гривень, за зайця-русака — до 8 тисяч із 500 гривень, за бабака, куницю — до 6 з півтори тисячі гривень, за лебедя — до 4 тисяч з однієї, за галагазів, гусей, кекликів, куріпок сірих, фазанів — до 2 тисяч гривень із попередніх 500. Окрім того, збільшено в п'ятьдесят разів такси за знищення чи пошкодження гнізд, нір, бобрівих загат, інших природних помешкань тварин. Нові збільшені такси почнуть діяти з дня опублікування наказу в Офіційному віснику Мін'юсту, запла-

нованого на 25 липня 2017 року. Крім відшкодування збитків, за браконьєрство передбачені ще й адміністративна та кримінальна відповідальність.

Горить швидше, ніж гасять

Улітку, як завжди, збільшилося пожеж. Насторожує, що локалізувати останні з них вдається тільки на території, що сягає кількох десятків гектарів, і виникають вони не спонтанно, а в результаті цілком конкретних дій людей. Так, у кінці червня у зоні відчуження та безумовного відселення на території Луб'янського лісництва пожежа розповсюдилась на площу близько 20 гектарів. Запалав ліс під час проведення технологічної вирубки. Підрядники проклали просіку для залізничної дороги, в результаті недотримання правил протипожежної безпеки загорілися порубові рештки деревини та лісової підстилки. Для гасіння спричиненої людьми пожежі та проведення повітряної розвідки довелося залучити вертоліт Мі-8 із водозливним пристроєм та два літаки Ан-32П. За даними рятувальників, вертольоту довелося здійснювати п'ять скидів води загальним об'ємом десять кубометрів, перш ніж

пожежу з чисею необережності вдалося локалізувати. Усього до гасіння було залучено 102 людини особового складу та 22 одиниці спецтехніки.

На Дніпропетровщині пожежа, яка в підсумку охопила тридцять гектарів лісу, виникла 17 липня внаслідок навчальних стрільб. Як повідомила прес-служба ДСНС, поблизу селища Гвардійське Новомосковського району на території військового полігону загорілася суха трава та лісова підстилка окремими осередками спочатку на площі близько двох десятків гектарів. Гасили з ранку до пізнього вечора. Тим часом на Херсонщині у двох лісництвах — Збур'ївському та Новокаховському — ліс не могли загасити кілька діб. Як повідомила речниця управління Державної служби з надзвичайних ситуацій у Херсонській області Квіта Заобурна, початкова площа пожежі складала близько 9,5 гектара. З 12 липня в області вже зафіксовано сім загорань у лісових масивах загальною площею близько двадцяти гектарів. Про пожежу в Збур'ївському лісництві повідомили 16 липня, у Новокаховському — вранці 17 липня. В той самий день управління ДСНС Херсонщини повідомило також про горіння сухої трави і сміття на площі 28 гектарів, а всього впродовж тільки понеділка в області зафіксовано близько 13 випадків такого загорання. Попередні висновки компетентних служб причиною згаданих масштабних пожеж називають підпали. ■

ДОСВІД

Рівняння на Швейцарію

Альпійські виробники сиру поділилися секретами якості

Оксана СОВА

«Швейцарське» вже давно стало синонімом «високоякісного». А щоб не тільки облизуватися й ностальгувати, згадуючи продукцію з альпійських лугов, у Києві провели семінар «Досвід і роль швейцарських молочних асоціацій у сфері якості та безпечності молока». Співпрацю в рамках швейцарсько-українського проекту з безпечності молока Мін агрополітики, Держпродспоживслужба та Інститут продовольчих ресурсів НААН налагоджують, розраховуючи підтягнути українські промислові стандарти до рівня найвищих європейських. Координатор проекту Сабін Рейст і представники однієї з найбільших швейцарських асоціацій виробників сиру Fromarte Крістіан Шмуц та Стефан Труттманн поспілкувалися з представниками українських молокопереробних підприємств та познайомили їх зі своїми досягненнями. Обговорювали як стан молочної галузі Швейцарії загалом, так і принципи роботи основних галузевих об'єднань виробників, племінних союзів, сироварів, молокопереробних підприємств та організацій із просування молочної продукції в межах країни та за кордоном.

Попри різноманіття асоціацій кожна ланка в ланцюгу виробництва молока та молочних продуктів у Швей-

Виготовлення якісного сиру потребує не тільки матеріальних, а й, більшою мірою, інтелектуальних інгредієнтів.

царії представлена єдиною організацією. Наприклад, понад двадцять тисяч виробників молока в Швейцарії створили дванадцять галузевих регіональних об'єднань та спільну «парасолькову» асоціацію Швейцарських виробників молока (SMP).

Альпійські фахівці сироварів презентували в Україні свій досвід розробки та впровадження системи менеджменту якості для своїх членів QM-Fromarte. Цікавим інформаційним бонусом стали також система закупівлі молока та приблизний договір на купівлю,

який розроблявся у консенсусі з об'єднаннями швейцарських виробників та молочної індустрії.

Під час дискусій для українських учасників ринку найакцентованішими питаннями виявилися проекти приблизного договору на закупівлю сирого молока, настанови з управління якістю виробництва та переробки молока, перспективи та труднощі їх впровадження в умовах України. Принаймні інформації для роздумів і для наступних дій у найближчі роки ми отримали достатньо. ■

НОВИНИ ПЛЮС

Кредити наші

Внесено зміни у Порядок використання коштів, передбачених у державному бюджеті для фінансової підтримки агропромислового комплексу через здешевлення кредитів. Уряд удвічі збільшив розмір часткової компенсації відсоткової ставки для малих та середніх аграріїв-позичальників. Удосконалено механізм надання державної підтримки суб'єктам господарювання агропромислового комплексу через часткову компенсацію відсоткової ставки за залученими в банках кредитами. Досі вона становила п'ятдесят відсотків від облікової ставки НБУ. Внесені зміни збільшують компенсацію удвічі — до ста відсотків від облікової ставки НБУ — для малих та середніх агропромисловців і тих, хто вирощує та розводить ВРХ.

Компенсацію диференційовано для окремих позичальників: у розмірі повної облікової ставки Національного банку (досі — 12,5 відсотка) — для позичальників, які мають чистий дохід від реалізації продукції до 10 млн. грн., та позичальників, які вирощують та розводять велику рогату худобу з метою підтримки підприємств малого та середнього бізнесу; й у розмірі 50 відсотків облікової ставки Національного банку іншим позичальникам. Надано також можливість отримувати державну підтримку за кредитами, які залучаються у нинішньому році, без визначення граничної межі процентних ставок за користування. Обмеження за кредитами, які залучалися у 2015—2016 роках, залишаються незмінними. Згідно із Законом України «Про Державний бюджет України на 2017 рік», Мінагрополітики передбачило сукупні видатки на підтримку сільського господарства на суму 5,5 мільярда гривень.

Правила змінюють дипломати

Країни Євросоюзу посідають друге місце у регіональній структурі агроекспорту України. За п'ять місяців нинішнього року аграрний та харчовий експорт до ЄС сягнув 2,256 мільярда доларів. Мінагрополітики оцінює збільшення надходжень від експорту завдяки додатковим преференціям, про які вдалося домовитися Україні, у понад 160 мільйонів доларів щорічно. Розширення квот стало позитивним результатом спільної дипломатичної роботи уряду, Мінагрополітики, МЗС та МЕРТ. Згідно з економічною частиною Угоди про асоціацію з ЄС, базові обсяги торговельних преференцій для експорту аграрної продукції з України на рин-

ки Євросоюзу не мали змінюватись протягом п'яти років. Але за короткий період часу стало зрозуміло, що за деякими товарними позиціями Україна дуже швидко вичерпує квоти, а з іншими, навпаки, не може впоратися. Зважаючи на серйозні негативні наслідки для вітчизняної економіки через агресію Російської Федерації, Україна почала перемовини з представниками ЄС про можливість перегляду наявних квот та надання додаткових автономних преференцій. Результатом тривалих перемовин стало узгодження Комітетом постійних представників (КОРЕПЕР) наступних додаткових обсягів тарифних квот для української аграрної продукції: мед — 2,5 тис. тонн, крупя та оброблене зерно — 7,8 тис. тонн, оброблені томати — 3 тис. тонн, виноградний сік — 0,5 тис. тонн, овес — 4 тис. тонн, пшениця — 65 тис. тонн, кукурудза — 625 тис. тонн, ячмінь — 325 тис. тонн. Після цього документ про надання додаткових квот передається на затвердження Ради міністрів ЄС. Рішення Ради ЄС набуде чинності, найімовірніше, восени 2017 року або ж із початку 2018 року. Діятимуть тимчасові торговельні преференції три роки.

Насіння під контролем

Уряд затвердив механізм державного контролю у галузі насінництва та розсадництва. Постанова «Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності у галузі насінництва та розсадництва та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) Державною службою з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів», оприлюднена на Урядовому порталі. Визначення єдиних критеріїв надасть можливість врегулювати кількість та частоту здійснення перевірок та коло суб'єктів господарювання, які відносяться до високого, середнього та незначного ступенів ризику. Так, згідно з критеріями, планові заходи державного нагляду за діяльністю суб'єктів господарювання здійснюються з такою періодичністю: з високим ступенем ризику — не частіше одного разу на два роки; із середнім ступенем ризику — не частіше одного разу на три роки; з незначним ступенем ризику — не частіше одного разу на п'ять років.

Якщо впродовж останніх трьох років порушень не фіксувалося, термін проведення перевірки збільшується у півтора рази з урахуванням аналізу ризиків. ■

Тарас ЗДОРОВИЛО

У 2017 році Україна має перейти на новий стандарт щодо посвідчень водія відповідно до Угоди про асоціацію з ЄС. У результаті в Україні мають запровадити новий формат посвідчень водія, нові умови та вимоги до їх видачі та перевидачі, зменшення строку дії посвідчень, мінімальні вимоги до екзаменаторів та заявників, нова система підтвердження кваліфікації професійних водіїв тощо. Проблема полягає в тому, що коли в нашій державі адаптують європейські директиви, то не всі їх статті та норми є обов'язковими для нас. Також є норми жорсткі, які чітко вказують, як проводити адаптацію, а є норми «м'які», для адаптації яких немає жорстких вимог, і Україна самостійно повинна обрати модель.

«Водійська» угода повністю набере чинності у вересні

Чому ж представники Українського центру європейської політики (УЦЄП), які нещодавно провели слухання «Нове посвідчення водія. Що насправді має запровадити Україна», запросивши відповідних фахівців, вважають, що саме зараз варто розпочати громадське обговорення та якнайточніше визначити оптимальну модель для адаптації вимог Угоди про асоціацію в частині посвідчень водія до національних реалій? Така необхідність викликана декількома причинами. По-перше, офіційно завершено процес ратифікації Угоди про асоціацію. І це означає, що угода повністю набуде чинності у вересні, й ЄС має всі юридичні підстави для того, щоб нас моніторити, перевіряти й запитувати: «А що ви зробили й чого не зробили?!».

Друге питання, це те, що МВС розпочало активно працювати над вдосконаленням процедури видачі водійських прав. І до кінця цього року МВС має адаптувати директиву, яка регулює це питання.

І третє питання, яке є дуже актуальним, — це кількість водіїв в Україні. І хоч наразі немає офіційної статистики, але за кермом у нашій державі не менше 10 млн. українців: тобто питання водійських прав і зміни, які доведеться вносити Україні відповідно до вимог ЄС, стосуватиметься величезної кількості людей.

«У своєму дослідженні ми зробили акцент на двох директивах, — розповідає Любов Акуленко, виконавчий директор УЦЄП. — Є директива 2006/126/ЄС, яка безпосередньо стосується посвідчення водія, а є директива 2003/59/ЄС, яка більше стосується водіїв комерційного транспорту. На нашу думку, адаптація має відбуватися синхронно й одночасно.

Ми аналізували два документи. Перший — це план імплементації директиви «126», яку розробило МВС, а також аналізували (по лінії міністерства інфраструктури) законопроект № 46/83, який стосується автомобільного транспорту. Ті речі, з якими ми погоджувалися, ми на них не робили акцент, а в дослідженнях звертали увагу на ті моменти, з якими ми не згодні, й давали свої рекомендації, що краще зробити або ж де й що доповнити».

Автори досліджень: Світлана Майструк (експерт УЦЄП) та Володимир Коськовецький (експерт із питань транспорту) — розповіли про свої напрацювання.

В ЄС уніфіковано 110 видів водійських прав

Зокрема, пані Світлана детально зупинилася на нововведеннях, які слід очікувати водіям 1-ї категорії: «Коротко представлю директиву «126» (яка була прийнята на заміну «439»): що вона передбачає й

чому вона була прийнята в ЄС? У ЄС дуже велика проблема різноманіття прикладів водійських посвідчень: до прийняття цієї директиви було близько 110 їх видів, і жителі ЄС могли по них їздити вільно з однієї країни в іншу. Тому першою метою «126»-ї було ввести єдиний стандарт для вільного пересування по країнах ЄС: наприклад, коли ця директива лише розроблялася, близько 60% населення ЄС (а це 300 млн. чоловік) мали водійські посвідчення. Тож було логічно уніфікувати їх до єдиного вигляду.

Друга мета — підвищення безпеки від підробок. Бо в ЄС також було проблемою, коли в одній країні водійські права було скасовано (людина їхала в іншу країну й отримувала їх уже там), тобто людина могла мати кілька прав одночасно. Наразі в ЄС — одне посвідчення для однієї людини. Цією ж директивою вводилася загальноєвропейська система електронного обміну даними, й до неї було підключено всі країни ЄС.

Третя мета — захист вразливих категорій учасників дорожнього руху. В ЄС проводили дослідження: «Що є основними причинами ДТП?», і в результаті було виявлено, що це молоді особи — водії мотоциклів — і водії за 50 років. Тому в ЄС і було введено певні корективи стосовно категорій транспортних засобів і частоти проходження медогляду».

Що ж має запровадити саме Україна відповідно до цієї директиви? Один із основних моментів — термін дії посвідчення. Адже наразі в Україні термін дії посвідчення до кінця життя, та незабаром вони будуть дійсні 10-15 років для 1-ї групи водіїв. Це буде зроблено для того, щоб була можливість оновлювати інформацію й посилювати захист від підробок. Наприклад, 15 років посвідчення діє в Австрії, Німеччині, Фінляндії, Франції, Польщі, Греції, Словаччині, на Кіпрі, а в усіх інших європейських країнах — 10 років. (Для 2-ї групи водіїв термін дії становитиме 5 років).

Із частотою отримання прав дуже пов'язана й частота проходження медогляду. Для 1-ї групи водіїв (категорії А, В та їм похідні) — в країнах ЄС йде спрощена система медогляду: перевіряється або лише зір, або огляд лікарем загальної практики, який пройшов певний тренінг транспортної медицини. Для 2-ї групи — суворіший і частіший медогляд.

«Що не зобов'язана Україна виконувати відповідно до цієї директиви? — риторично запитує експерт. — Заміна водійських прав — це адміністративний захід, тому він не потребує іспитів під час поновлення посвідчення водія (для 1-ї групи). Також не є обов'язковою норма про мікрочіп, і наскільки це потрібно Україні — треба досліджувати. Щодо медогляду, то після 50 років медогляд частішає й може бути раз у 3-5 років».

■ АВТОСТОП

Посвідчення для Європи

За кермо нині сідають близько 10 млн. водіїв, час готуватися до змін

Українським водіям доведеться оновлювати посвідчення на право водіння.

Водій-професіонал повинен володіти спеціальними знаннями

То чим же відрізняється «126»-та директива від «59»-ї? «126»-ту ми повинні виконати частково, а ось «59»-ту, що стосується водіїв комерційного транспорту, згідно з Угодою про асоціацію, — повинні повністю адаптувати.

Певні доповнення про водіїв профі зробив Володимир Коськовецький: «Директива «59» повинна бути запроваджена в повному обсязі, але все ж це директива, а не регламент, і кожна країна (член ЄС, так як і ми), повинна вибрати шлях, яким підемо. Але головна мета закладена в цій директиві — водії 2-ї категорії (С, Д; профі, які здійснюють перевезення вантажів та пасажирів) повинні мати зовсім інший рівень знань і підтверджувати свою професійну кваліфікацію.

Метою «59»-ї є підвищення підготовки нових водіїв та й загально залучення побільше молодих людей до цієї професії, підвищивши стандарт, аби це виглядало саме професією, а не просто кермуванням т/з. Також вона дає можливість підтримувати, підвищувати рівень професіоналізму вже наявних водіїв і забезпечувати безпеку перевезень.

Філософія цієї директиви така, що водій-профі повинен володіти спеціальними знаннями та практичними навичками, які є більшими й відрізняються від тих, що отримує водій, який пройшов навчання за категорією С або Д».

На сьогодні в Україні, фактично, маючи на руках посвідчення водія відповідної категорії, можна вже працювати за наймом в автомобільного перевізника. У Європі — це неможливо, оскільки запроваджена ця директива.

Законопроектні пропозиції

Що ж передбачає сама директива? Має бути початкова кваліфікація, тобто водій спершу має пройти значний курс, який може бути як повний (триває 280 годин), так і прискорений (140 годин), але тут уже є певні особливості щодо віку, з якого можна проходити цю підготовку. Також після здобуття початкової кваліфікації кожен 5 років водій-профі повинен проходити навчання. Для того щоб поновити знання й дізнатися про нові характеристики та елементи щодо техзасобів забезпечення руху транспортних засобів, ця підготовка має бути обов'язковою.

Щодо іспитів, то є відмінності: при початковій, прискореній підготовці іспити треба проходити, а ось уже стосовно періодичної підготовки, то такої вимоги немає, це вже на розсуд країни.

«Ми провели аналіз проекту закону, який на сьогодні оприлюднений Міністерством інфраструктури, — він практично базується на попередньому законопроекті № 46/83 і запроваджує спеціальне навчання, — пояснює Володимир Коськовецький. — Але, на нашу думку, не всі аспекти включені в цей законопроект, і тому пропонуємо, щоб звернули увагу на такі моменти. Законопроект фактично запроваджується періодична підготовка раз на п'ять років, але немає чіткої норми стосовно початкової кваліфікації щодо водіїв, які вже мають посвідчення водія категорії С, Д. А ось директива передбачає, що ті, хто вже отримав посвідчення водія-профі — їм зараховується початкова кваліфікація. Стосовно нових водіїв, то вони повинні пройти повний або прискорений курс.

Оскільки цієї чіткої норми немає, то ми пропонуємо в законопроект це додати.

Також варто було би відобразити перехідні періоди до запровадження такої підготовки й перепідготовки в залежності від того, чи це водій вантажівки, чи ж автобуса. Немає норм стосовно вікових обмежень, а наше нинішнє національне законодавство відрізняється від умов директиви, й тому мінімальні вікові обмеження також повинні бути переглянуті.

Варто законопроекті передбачити питання про проставлення відповідного коду на зразок гармонізованого коду «95» співтовариства, який би свідчив про те, що водій — профі, оскільки законопроект лише пропонується запровадити свідчення професійної компетентності (СПК), а згідно з директивою, — цього не достатньо».

Щодо водіїв-нерезидентів, які працюють на українські компанії, також повинна бути чітка вимога щодо їхньої кваліфікації. Проходження медогляду для 2-ї групи передбачено обов'язкове і в повному обсязі. А термін проходження прив'язується до терміну оновлення посвідчення водія, але в залежності від віку (цей термін може бути скорочено).

Залишається лише додати, що зміни в царині водійських прав дійсно на часі й треба кардинально змінювати вітчизняні підходи в цьому надважливому питанні, адже, нагадаємо, поліційні зведення з українських автошляхів нагадують фронтові зі сходу країни: щороку на дорогах гине до 5 000 співвітчизників, причому в 80% аварій з вини людини, а не через несправність авто. А водійські посвідчення наразі є в 10 млн. українців... ■

Лариса ДАЦЮК

Кабінет Міністрів, а точніше два міністерства (охорони здоров'я та фінансів) разом із Національною академією медичних наук започаткували пілотний проект із протидії таким масовим захворюванням, як інсульт, інфаркт та інші серцево-судинні хвороби. Цим експериментом уряд вирішив зробити перший крок на шляху до втілення медичної реформи, згідно з якою гроші йдуть за пацієнтом. На пілотний проект, який мав стартувати з 1 липня, виділили з державного бюджету 200 млн. грн. Кошти розділили між чотирма столичними науково-лікувальними інститутами, які братимуть участь в експерименті. Зокрема Національний науковий центр «Інститут кардіології ім. Стражеска» отримує 22,4 млн. грн., Інститут нейрохірургії імені Ромоданова — 52,4 млн. грн., Національний інститут серцево-судинної хірургії імені Амосова — 70,6 млн. грн., Національний інститут хірургії та трансплантології імені Шалімова — 54,6 млн. грн. Суми не спонтанні, їх виходили беручи до уваги бюджет кожного інституту за попередній рік, і у відсотковому відношенні виділяли кожному кошти.

Вистачить лише на 650 операцій

Отже, згідно з задумом ініціаторів проекту, в обраних закладах певну кількість важкохворих лікуватимуть безкоштовно. Тобто за них платитиме держава. Задля цього розробили протоколи лікування, розрахували вартість медичних послуг, визначилися, яким саме групам пацієнтів надаватиметься безплатна медична допомога. Однак в останній момент все ж спіткнулися на методиці розрахунку тарифів.

— Ми взяли до роботи, порахували все за чинною методикою, — каже директор інституту ім. Амосова Василь Лазоршинець. — Однак у МОЗі вирішили, що треба це робити за новою (міжнародною) методикою. Через те, що підписали її у відомстві лише 30 червня, старт експерименту довелося перенести з 1 липня на 1 серпня. Нині вже завершуються розрахунки і проводиться інтенсивна підготовча робота до запуску проекту.

І хоча директор інституту обома руками «за» експеримент та схвалює такі кроки на шляху до реформи медичної системи, все ж остерігається, що інституту замало виділили 70,6 млн. грн. Їх вистачить лише на 650 операцій, які робитимуть

тільки в екстрених випадках, а також дітям, учасникам АТО, інвалідам.

В інституті сподіваються, що держава видасть гроші на медичні послуги, видасть їх також і на базове фінансування. Нині нібито вже є домовленість про збільшення коштів у другому півріччі та відновлення базового фінансування медзакладів. Із цього приводу є розуміння Мінфіну і МОЗу, яке дасть можливість втриматися на плаву інститутам-експериментаторам.

Вживатимуть вони ще й за рахунок тих пацієнтів, що не увійшли до пільгових категорій і будуть платити за послуги самі.

У вигравші будуть лише ті пацієнти, які застраховані

Те, що за операції платили з власного гаманця й раніше, ні для кого не новина. Нині це просто узаконять. Про які суми йдеться, можна дізнатися за результатами 2016 року. Приміром, торік держава виділила вже згаданому інституту ім. Амосова близько 70 млн. грн., тоді як від пацієнтів за надані послуги надійшло 170 млн. грн. (Торік тут виконали 4773 операції та 3300 інструментальних досліджень, до яких належать коронаграфія, стентування тощо).

■ ДІАГНОЗ

«Сердечні» операції не для всіх

Чому гроші йтимуть не за всіма хворими з інсультами та інфарктами?

Медична реформа відразу не може задовольнити потреб усіх хворих.
Фото з сайту trkrai.com.

У цьому році й кількість операційних втручань (за перше півріччя їх уже виконали понад 2,5 тис.), і суми грошових надходжень, швидше за все, будуть більшими, адже послуги дещо здорожчають: доведеться враховувати ще й зарплату медпрацівників та комунальні платежі медзакладу.

І це не єдина неприємність. Відсутність коштів у місцевих бюджетах на лікування членів своїх громад позбавляє їх безоплатної допомоги. Вона хоч і передбачалася, згідно з пілотним проектом, тим пацієнтам із регіонів, які поступають за направленнями, коштів при формуванні місцевих бюджетів на ці цілі не заклали. Тож

у вигравші будуть лише ті пацієнти, які застраховані: за них із медзакладом розраховуватиметься страхова компанія. Однак таких щасливчиків дуже мало.

Що ж до пілотного проекту, то він розрахований до кінця року. Однак цього часу замало, переконаний директор інституту ім. Амосова Василь Лазоршинець. Експеримент мав би тривати років 2-3, аби можна було ретельно проаналізувати його результати і дати реальну оцінку. За півроку мало що можна зробити. Та й із продовженням проекту знову можуть виникнути проблеми, адже бюджет на 2018 рік уже буде сформований і щось врахувати в ньому буде не просто.

Попереду планети всієї щодо... смертності від серцево-судинних захворювань

А тим часом ситуація, що склалася, вимагає рішучих дій. Ми попередити планети всієї щодо смертності від серцево-судинних захворювань: у структурі летальності вони становлять 68%. У Франції та Японії ця цифра не сягає й третини. Українські чоловіки віком від 30 до 59 років помирають від серцево-судинних хвороб у шість разів частіше, ніж їхні ровесники в ЄС. Якщо врахувати ще й той факт, що середня тривалість життя в нас на 10-15 років менша порівняно з європейською, то картина виглядає досить трагічно: Україна втрачає близько 403-408 тис. на рік.

І хоча причини не тільки і не стільки в медичній сфері (свій негативний вплив справляють екологія (чим дихаємо, яку воду п'ємо), фізична активність, генетичний вплив, від її стану і спроможності багато що залежить). Адже, щоб уникнути летальних наслідків, пацієнта протягом години потрібно доставити в кардіологічний центр, де йому терміново нададуть кваліфіковану допомогу.

Такі центри мають бути по всій Україні. І аби вони нормально функціонували, слід перейти на нові розрахункові системи (прозорі та законні), щоб заклади мали змогу офіційно отримувати кошти за надані послуги, а потім витратити їх на своє матеріально-технічне оснащення. Цьому й має сприяти змінений механізм фінансування медицини, коли кошти спрямовуватимуть на лікування конкретного пацієнта. Іншими словами: скільком хворим надали допомогу, за стільки коштів отримали кошти від держави, місцевих бюджетів, пацієнтів та страхових компаній.

Наразі ж коштів катастрофічно бракує. На потреби Національної медичної академії, а це 36 наукових інститутів, у нинішньому році держава виділила 1,5 млрд. грн. Ще 639 млн. мають надати після внесення змін у Держбюджет. Реальна потреба набагато більша — 4,7 млрд. грн. ■

■ ОСНОВИ

Абетка змін

Інна ЛЕСЕНКО

Медична реформа не може не зачіпати: у когось малі діти, в інших — поважного віку рідні, та й «у розквіті сил» вистачає різних хвороб: від головного болу до недуг, що загрожують життю. Які зміни очікують на українців у сфері медицини? В Інтер'юз-Україна в рамках проекту U-Media проаналізували нововведення пов'язані з реформуванням галузі, та підготували доступну інфографіку, яка допоможе кожному розібратися, якою буде нова сучасна модель фінансування охорони здоров'я, за що в ній платитиме держава, які права та обов'язки матиме пацієнт. Інфографіка допоможе розібратися, які послуги увійдуть до Державного гарантованого медичного пакету, що таке «тариф

покриття» та «тариф співоплати», а також що треба знати про реімбурсацію, сімейного лікаря та госпітальні округи. За пропонуваною моделлю працює медицина в Польщі, Канаді, Великій Британії.

Є багато тих, хто небезпідставно проклинає нинішню так звану медичну допомогу, що перетворилася на систему здирництва з хворих і родичів. Пропонувана медреформа не зможе допомогти більшості тих, хто потребує допомоги саме зараз. Але, щоб реально запровадити зміни, потрібно їх запроваджувати — щоб лікарі держустанов і пацієнти звикли до того, що платити треба офіційно через касу. Клієнти приватних медустанов переконують: у більшості випадків дешевше обходиться лікування за фіксованими розцінками. ■

МЕДИЧНА РЕФОРМА. ЩО НОВОГО?

- ДЕРЖАВНИЙ ГАРАНТОВАНИЙ ПАКЕТ
  - ПЕРЕЛІК МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ ТА ЛІКІВ, ВАРТІСТЬ ЯКИХ ПОКРИВАЄТЬСЯ ДЕРЖАВОЮ
  - ХТО МОЖЕ СКОРИСТАТИСЯ?
    - ВСІ ГРОМАДЯНИ
  - ХТО ВИЗНАЧАЄ?
    - ЩОРІЧНО КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
  - ЩО ПРОПОНУЄ МОЗ?
    - НОВИЙ ПРИНЦИП ФІНАНСУВАННЯ — «КОШТИ ЙДУТЬ ЗА ПАЦІЄНТОМ»

- новий перелік ліків, послуг, захворювань та станів, які покриваються національним солідарним медичним страхуванням
- єдині для всіх тарифи оплати ліків та послуг

ТАРИФ ПОКРИТТЯ (платить держава)

- первинна медична допомога
- екстрена медична допомога (в тому числі стаціонар)
- паліативна медична допомога
- основні види амбулаторних послуг за направленням первинного лікаря
- основні види стаціонарної допомоги за направленням лікаря
- основні лікарські засоби внесені до переліку, кошти за які лікарні буде відшкодовано державою

ТАРИФ СПІВОПЛАТИ*** (платить громадянин)

- ліки та послуги, що входять частково до державного гарантованого пакету
- вторинна (спеціалізована) медична допомога
- третинна (високоспеціалізована) медична допомога
- ліки та послуги, що не входять до державного гарантованого пакету
- звернення без направлення лікаря

***Пациєнт зможе також окремо застрахувати себе і родину через додатковий поліс медичного страхування. Після застрахування від поліційних обов'язків, тож і буде включатися не надіслати, а страхові компанії. Соціально незахищені родини зможуть отримати додаткову допомогу на покриття сплатити через окремі соціальні програми

ЗА ШТО ПЛАТИТЬ ДЕРЖАВА ЗАРАЗ? ЗА МОЖЛИВІСТЬ ЛІКУВАТИ

- за штат лікарів
- за кількість громадян, що прописані поруч з медичним закладом
- за кількість ліжок

ЗА ШТО ПЛАТИТИМЕ ДЕРЖАВА ПІСЛЯ РЕФОРМИ? ЗА НАДАНІ МЕДИЧНІ ПОСЛУГИ

- спеціалізоване лікування
- невідкладну допомогу (в тому числі переломи, невідкладні операції, наприклад, гострий апендицит)
- первинну допомогу послуги сімейного лікаря, терапевта, педіатра
- паліативну допомогу підтримка та допомога смертельно хворим людям
- ліки, які в аптеках видаватимуться безкоштовно чи з дотламою (відповідно до державного гарантованого пакету — механізм реімбурсації** за встановленими державою тарифами)

ЩО ПАЦІЄНТ МАЄ ЗНАТИ ПРО СІМЕЙНОГО ЛІКАРЯ?

- Щоб мати свого сімейного лікаря, пацієнт має підписати з лікарем договір
- Кожен член родини може обрати власного сімейного лікаря
- Пацієнт має право змінити сімейного лікаря — для цього потрібно підписати договір з іншим лікарем

ЩО ТАКЕ РЕІМБУРСАЦІЯ?

- Пацієнт отримує ліки за програмою державного гарантованого пакету з рецептом лікаря в аптеці з позначкою «Доступні ліки» безкоштовно або зі знижкою. Якщо рецепту лікаря немає — пацієнт оплачує повну вартість ліків

ПОВНІСТЮ БЕЗКОШТОВНА МЕДИЦИНА ДЛЯ УЧАСНИКІВ АТО, ЯКІ ОТРИМАЛИ КОНТУЗИ, ПОРАНЕННЯ ЧИ КАЛІЦТВА

- екстрена медична допомога;
- первинна медична допомога;
- вторинна (спеціалізована) медична допомога;
- третинна (високоспеціалізована) медична допомога;
- паліативна допомога

Госпітальний округ — це територіальне об'єднання закладів охорони здоров'я, громади самостійно формують госпітальні округи. Склад госпітального округу.

- Мінімум 1 багатопрофільна лікарня інтенсивного лікування першого та/або другого рівня
- багатопрофільні лікарні інтенсивного лікування другого рівня, що обслуговують не менше 200 тис. осіб
- багатопрофільні лікарні інтенсивного лікування першого рівня, що обслуговують не менше 120 тис. осіб
- інші заклади охорони здоров'я

■ SOS!

Шановна редакціє! Звертаємось до вас і шановних читачів із проханням. Терміново допоможіть! Ми інваліди І-ї групи. Дочці терміново потрібна операція на ногах.

Допоможіть, будь ласка, добрі люди! Потрібно 800 тисяч грн.

Моб. тел.:
099-342-75-20
Паршенцева
Христинка.
Номер картки
Приватбанку:
4149 4996 4092
4591

Долина
Івано-Франківської
області

Інфографіка з сайту internews.ua.

■ ОБІЦЯНКА-ЦЯЦЯНКА

Рецепт
для
Прем'єраКого вилікували
безплатні ліки?М. КРИНИЦЬКИЙ, пенсіонер
Сарни, Рівненська область

Шановна редакціє, звертаюся до вас із великим проханням. Мені — 76 років. Коли почув і побачив по телебаченню виступ керівника уряду щодо надання безплатних ліків для людей із хворобами серця і гіпертоніків, то сподівався, що ця програма працюватиме на користь простих людей. На превеликий жаль, усе це виявилось фейком.

Уже більше 20 років маю хворе серце і гіпертонію. Звертався до сімейного лікаря, яка призначала мені лікування. Останнім часом прописані мені ліки ефекту не давали — почалась аритмія, тиск не знижувався. Лікар порадила мені лягти у стаціонарне відділення, в кардіологію. Пролікувався я 8 днів, тиск трохи стабілізувався. При виписці з лікарні мені прописали ліки, які потрібно вживати. Із цими рекомендаціями я пішов до свого сімейного лікаря, щоб вона виписала рецепт на ті препарати. І що ви думаєте? З усього, що рекомендував кардіолог, мені можна виписати безплатно лише сечогінні препарати. Решта ліків не підпадають під програму безплатних ліків. По-перше, це наруга над хворими, а по-друге, дискредитація сімейного лікаря, бо частина хворих звинувачуватиме саме його.

Замість «Кордарону»* і «Ліпрозиду» мені МОЗ рекомендує «Аритміл» та «Енаприл». Ці ліки для таких, як я, ефекту не дають. Яка причина, що наші вітчизняні ліки не ефективні, сказати не можу. Можу лише підозрювати, що це халтура або підробка. На підтвердження своїх слів наведу приклад. Рівненщина, де я проживаю, межує з Білоруссю. Багато місцевих людей старшого віку страждають від болю в колінах. Вітчизняні препарати дуже дорогі й абсолютно не ефективні. Усі купують білоруський «Мукокат». Він дійсно знімає біль у суглобах, та ще й набагато дешевший, незважаючи на те, що люди, які привозять «Мукокат» із Білорусі, при цьому хочуть мати з цього якийсь заробіток.

Хотілося б почути пояснення з цього приводу від наших керівників. Тому й прошу редакцію надрукувати мого листа. Можливо, Прем'єр Гройсман не знає про ситуацію, яка склалася в Україні з безплатними ліками? Розумію, держава не може фінансувати все. Тоді нехай визначають базову суму компенсації, а решту я доплачу ватиму. А так ця програма вигідна не людям, а олігархам від фармакології. ■

*Препарат «Кордарон» угорського виробництва коштує в межах 200 грн., тоді як препарат «Аритміл» вітчизняного виробника — приблизно 25-28 грн., що майже в 10 разів дешевше. Звідси питання: дешева рибка — погана юшка? (Ред.)

■ ЕПІСТОЛЯРІЙ

Шанс не втратити державу

Відкритий лист головам парламентських фракцій
Радикальної партії та «Самопоміч»Анатолій ЛЮДВИНСЬКИЙ
Полтава

Батьківщина в небезпеці! І це дає мені надію на те, що Ви врахуєте лист «маленького українця» в програмі порятунку країни від історичного краху. Небезпека нависла з двох сторін: ззовні — агресія Росії, зсередини — колаборантська держава. Маю на увазі словникове тлумачення терміна: «Держава — апарат політичної влади в суспільстві». В Україні ці суб'єкти мають різні інтереси і діють відокремлено. Наразі про це свідчать два симптоми. По-перше, підігривання Путіну на Донбасі. Окупований регіон — це небезпечна гангрена на тілі країни. Гангрена лікується або блокадою, або, при необхідності, ампутацією — в іншому випадку вона загрожує смертю всього організму. Але саме методіку невтручання в перебіг хвороби українцям нав'язують як безальтернативну. По-друге, капітулянтська політика держави призвела до того, що в голові списку суспільних симпатій опинились маргіналізовані партії. Небезпечність цих сил у тому, що вони експлуатують винятково соціальні проблеми і тим самим генерують меншовартісні настрої: дайте пільги, субсидії тощо. А тим часом фахові, освічені, активні кадри, здатні реально припинити руїну й забезпечити необхідний ріст, зневірившись у державі, шукають працедавців деінде за кордоном. Таким чином сформувалась меншовартісна й держава: дайте грошей, дайте зброю, захистіть нас санкціями, скажіть, що нас ображають.

Держава стала небезпечною для життя суспільства. Президент з гаранта перетворився на волонтаристське джерело нестабільності, який ігнорує своїм посадові обов'язки, викладені в ст. 102 Конституції України. Це висуває на порядок денний включення до статті покарання за її порушення у вигляді автоматичного імпічменту. Це, поза іншим, відповідатиме українській традиції державотворення, починаючи від княжої доби й Запорозької Січі. Верховна Рада перетворилася на клуб обслуговування клептократії. Державну яловість вона проявила під час наступу ворога на Авдіївку. І знову словоблуддя: говоритимемо предметно про введення воєнного стану, якщо ситуація на фронті загострюватиметься... Допоки?! Може, коли штурмуватимуть Бровари?! Взагалі ж нагадування зайвий раз про те, що держава Україна є парламентсько-президентською, є догматично безвідповідальним. Парламент ефективний там, де є розвинуте громадянське суспільство й сталі ідеологічні партії. В Україні наразі немає ні того, ні іншого. Більше того, база такого суспільства — малий та середній бізнес — постійно придушується й зачищається. До речі, українцям з їхньою самостійницькою («хатоскрайньою») ментальністю пріоритетним є саме цей сегмент економіки, тобто йдеться про продовження політики нищення українців як етносу...

Шановні провідники! Ситуація настільки критична, що держава може врятувати лише повне перезавантаження, починаючи з Конституції. Політикум наразі перебуває в стані

підготовки до чергових чи дочасних виборів. Але якщо антиукраїнські сили мають обкатані схеми руйнування країни, то в проукраїнському стані ясності немає абсолютно. Воювати між собою наразі — неприпустима розкіш. Радикальна самопоміч на всеукраїнському рівні, на мій погляд, є єдиним рятівним шансом не втратити державу. Закопайте сокиру міжособистих чвар задля розробки комплексного проекту модерної Української держави.

«Маленький українець» пропонує розглянути таке організаційне начало: створення міжфракційно-міжпартійного об'єднання проукраїнських сил із залученням відповідних позапарламентських фахівців як молодого віку, так і старшого, наприклад, таких, як Віктор Ющенко, Володимир Лановий, Юрій Схануров, Богдан Соколовський, Костянтин Морозов та ін. Фахівці-державники високого рангу визначають, що нам важливіше мати: журавля в небі у вигляді ядерної зброї чи потужний ракетний щит на суходолі та швидкохідний і маневрений флот за захисту морських берегів. Що важливіше: мораторій на продаж землі, який лише відтермінує вирішення проблеми, але не виключає тінювого розбазарювання, чи гарантії розвитку сімейних фермерських господарств, кооперації, дешевих кредитів і пільг тощо. Тільки зрозуміла фахова програма з означених етапів, термінів та очікуваних результатів може зупинити депопуляцію й деінтелектуалізацію нації й забезпечити сталий розвиток у короткій і довготривалій перспективі.

Р. S. Реальні реформатори вже зараз можуть показати серйозність намірів, наприклад, подавши до суду позов на Юлію Тимошенко за державну зраду, що проявилася у закликати не чинити спротив окупації Криму; також на виконуючого обов'язки Президента і Головнокомандувача Олександра Турчинова за халатне ставлення до виконання посадових обов'язків під час вторгнення російських військ у Крим. ■

Чимало батьків улітку переймаються проблемою, куди відправити дитину відпочити. Власне, дитина має не лише відпочивати, а й цікаво проводити своє дозвілля, знайомитися з історією свого краю, набувати навичок виживання в умовах «дикої» природи, знаходити нових друзів і однодумців. Усього цього дитина може набути у пластунських таборах, де і ватру розводити навчать, і намет напнути, і плече товаришу в скрутну хвилину підставити. Нині таких таборів чимало по всій Україні. От хоча б пластовий табір «Козацька слава», який цьогоріч зібрав понад 50 дітей Івано-Франківщини на базі відпочинкового комплексу «Прут», що в Яремчі.

■ ПОЛІТПАРНАС

Кромлех

Микола ЦИВІРКО
Київ

Живем собі скромніш від скромних стосовно власного туризму... Та от музеєм роблять кромлех* на Хортиці. І хто б не визнав подібне щось до Стоунхенджа? Як кожен з нас, цей крок вітаю. Час вгору йти без упереджень шляхом Угорщин, Польщі, Італії...

...Індустріальним Запоріжжям ми йшли. Був ювілей козацтва... Той хід став каменем наріжним. Наш люд немов підперезався, до того будучи Омельком із казки давньої... Похмурі ми погляди ловили мельком: мовляв, посієте ви бурю!..

Про економіку кричали: «Що Хортиця? Міст важливіший! Мазут обмацує причали. Проблем по вінця! А тут ви ще!..»

...А ми йшли під димарями... І вже тоді чиясь уява шукала це... Не за морями, а тут, де «пахне» феросплавом...

*Кромлех — кам'яне коло — тип стародавньої (від часів неоліту до бронзової доби) споруди, що складалася зі встановлених вертикально каменів. Необов'язково ці камені становили ідеальне коло, часто вони складали еліпс, а інколи — лише дугою кола з чотирьох каменів. Нині описано понад 1000 кам'яних кіл, переважно на Британських островах і в Західній Європі, зазвичай відносно неподалік від моря. Мета будівництва цих споруд залишається невідомою. Інколи як синонім кам'яного кола використовується термін «кромлех», але кромлехом можуть називатися й деякі інші споруди.

Класичним прикладом кам'яного кола є Стоунхендж. ■

■ ВЛАСНИЙ ДОСВІД

Шукати цукати!

Людмила Юрченко вчить, як життя робити солодким

Тетяна ЗІНЧЕНКО

Це — одне з найперших бажань довгими зимовими вечорами, коли душа насправді бажає літа. І коли на столі з'являється запашний чай із цукерочками з власної грядки або з власної комори, відчуття літа з букетами ароматів і розмаїттям смаків умиє наповнює усю вашу оселю.

У цьому переконана Людмила Юрченко, мама п'ятьох чудових дітей і журналіст за сумісництвом. Хоча навіть найближчі люди пані Людмили не можуть сказати, у чому саме полягає її сумісництво, бо все, за що береться жінка, їй вдається на славу. Погоджуюся

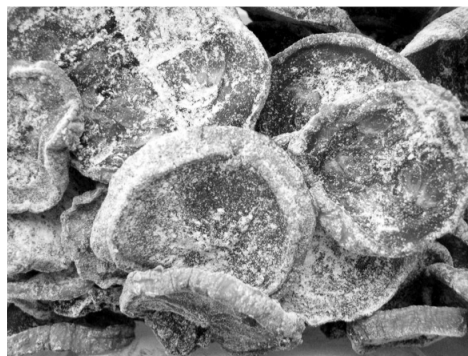
на всі сто: рецепти пастили, якими вже ділилася дбайлива матуся Людмила з нашими читачами, були настільки вдаль та смачні, що я і досі не розумію, як так швидко, «потрішечки куштуючи», «розкуштувала» все, не те що не дочекавшись зими, а навіть осені. Тому не сумніваюся в тому, що і цукати, які радить Людмила Юрченко, так само неймовірно смачні. І не повірите, з чого, — з кабачків!

«У рецепті були з лимоном, але оскільки лимони нині дорогі й у мене на господарстві не було, то зробила з йогуртом, а для кислоти додала райських зелених яблук. Вийшло щось, схоже на грейп-

фрут, — захоплюється власним творінням креативна мама. — Нам дуже засмакувало! Рекомендую! Ще хочу пізніше спробувати зробити з аличкою — буде смак ананасів. А наразі готується з агрусом. Цікаво, чи буде нагадувати ківі, бо агрус мені дуже нагадує ківі», — не стомлюється експериментувати вона.

Заготовки-цукерочки. Для цікавих пані Людмила відкриває свій секрет виготовлення **цукатів із кабачків**. «Є, звісно, кілька варіантів. А головний секрет — експериментуйте! — мотивує вона на самому початку смачної справи.

— Я беру молоді кабачки (можна і не молоді, але

там треба забрати серединку), ріжу кружальцями, засипаю цукром і даю постояти, поки вони стануть ніби трохи прив'ялі, а сік із них вийде. Далі беру сік, зливаю і доводжу до кипіння. Туди додаю або сік лимона, або сік апельсина і нарізаний кружальцями апельсин або сік із порічок, проварюю і заливаю цим сиропом кабачки, даю постояти. Роблю так тричі. Якщо за третім разом вони не набули потрібної прозорості, то просто одразу ж проварюю ще трохи з кабачками, скидаю на сито, щоб стік сироп, і розкладаю в сушар-

Діти надихають Людмилу Юрченко готувати смаколики.
Фото з сімейного архіву.

ку. Пропорція — приблизно 500 грамів кабачків, 2 апельсини, 1 лимон або півлітра порічкового сиропу і приблизно 500 грамів цукру. Можна варіювати цукор на ваш смак, але коли його буде замало, то цукати будуть кислі

й може все просто розваритися, як каша. Хоча може спробувати, а раптом...» Головний посил Людмили Юрченко зрозуміли? Експериментувати, пробувати, поєднувати! У цих опціях народжується смакова істина. Смачного! ■

■ ПРО ЗАПАС

День варення

Фантазуємо

з черешнями, яблуками і сливами

Тетяна ЗІНЧЕНКО

Ви все ще варите варення? І правильно робите! По-перше, це красиво, по-друге — це безпосередній вияв любові й турботи до рідних, по-третє, варення, джеми, конфітюри, повидла бувають досить-таки корисні, по-четверте: це літо в домі, і цей список можна продовжувати ще дуже довго. А краще не список продовжувати, а творити солодкі дива.

Черешневі горіхи

Черешні з фундуком — це не просто варення, це справді королівський десерт. Особливо таким він стане взимку: літо так і фонтануватиме з кожної ягідки, а ніжний смак фундука і приємна кислинка лимона остаточно закріплять за таким варенням статус особливого.

Потрібно: на 1 кг черешні — лимон, 100 г фундука, стручок ванілі й склянка води.

Черешню помити і видалити кісточку. Великий фундук можна розколоти на половинки. Замість видалених кісточок «нафарширувати» черешню обсмаженим фундуком.

Зварити цукровий сироп: закип'ятити воду, всипте цукор, покладіть стручок ванілі і варіть сироп до розчинення цукру. Потім у киплячий цукровий сироп всипте черешню і, акуратно перемішуючи, щоб горіхи не висипалися з ягід, доведіть до кипіння. Вимкніть вогонь і залиште варення остигати на 3 години. Після охолодження знову поставте на вогонь і доведіть до кипіння. Повторіть так ще двічі.

Лимон порізати на тонкі часточки разом зі шкіркою, але насіння потрібно вибрати. На останньому етапі кип'ятіння додати у варення лимонні дольки і знову довести до кипіння.

Гаряче варення розлити у підготовлені стерилізовані банки й закатати.

Ванільна морква

Лимони — хороші помічники при приготуванні варення: додають смаку, зберігають

колір, виступають природними консервантами. Ось якраз з'явилася молода морква — не пропустіть цього сезону, приготуйте цікаве варення з молоді моркви і лимона. Мало хто здогадається, з чого воно, але так само мало хто відмовиться від таких ласощів. Діти розбирають на ура млинці з таким варенням.

Потрібно: по кілограму моркви і лимонів, 2 кг цукру і 10 г ванільного цукру.

Для такого варення вибравте соковиті лимони з тонкою шкіркою, тоді ваш десерт не гірчитиме. Якщо ж лимони мають товсту шкірку, тоді зніміть із них цедру, очистіть від білого шару і кісточок, залишаючи тільки сам плід.

Моркву почистити, порізати на шматки і перекрутити через м'ясорубку разом із лимонами і цедрою. Засипати моркву з лимонами цукром, перемішати і поставити на вогонь — приблизно на 40 хвилин, періодично помішуючи, щоб не пригоріло. Наприкінці додати ванільний цукор і проварити ще 5 хвилин.

Розкласти гаряче варення до підготовлених стерилізованих банок і закатати. Зберігати в прохолоді.

Сливові варіації

Сливи — це нескінченний простір для фантазії: от про що ви мрієте, те може втілитися кулінарно в самому варенні. Вона може бути пікантною, моченою, солоною, солодкою, кислою, до м'яса, до салатів, до чаю.

Ми готуватимемо не просто

Насолода у банці зігріє у холодну пору.
Фото з сайту chef.net.ua.

сливовою варенням, а **варення із сюрпризами**. Уявіть собі ліловий солодкий фрукт із тонким ароматом кориці і з горішком усередині, і берімося за приємну роботу з його втілення. Потрібно буде: 1 кг слив, 800 г цукру, 200 г волоських горіхів, паличка кориці і половина склянки води.

Горіхи підсушити, почистити і розділити на четвертинки. Сливи помити, порізати навхрест з одного боку, видалити кісточку і начинити частинками горіхів. Засипати цукром, додати воду, корицю і поставити на середній вогонь. Варити на повільному вогні 20 хвилин до м'якості, періодично знімаючи піну. Наприкінці виїняти корицю. Гаряче варення акуратно розкласти до підготовлених стерилізованих банок і закатати. Перевернути банки дном догори, вклати ковдрою і залишити до повного охолодження. Зберігати в прохолоді, як і належить зберігати все варення.

Сливи добре поєднуються з різними ягодами і фруктами. Сливи з яблуками — це вже класика повидла — можна шукати смачніше, але який сенс, коли це дуже смачне? Або сливи з калиною. У мене враження найкращі: слива солодка і «м'ясиста», калина — гіркувата і яскрава, а все разом — універсальний десерт до будь-яких творінь: пиріжків, млинчиків, сирників, запіканок тощо. Але калина ще не дозріла, зате є абрикоси, тому наразі приготуємо **сливово-абрикосовий мармелад**, бо маємо скористатися й аб-

рикосовим сезоном сповна.

На кілограм слив та абрикосів потрібно буде 1,5 кг цукру і 500 мл води.

Краще, звісно, брати цілі, не перестиглі і не дуже м'які плоди. Сливи й абрикоси ретельно помити, розрізати на половинки і очистити від кісточок.

Висипати у воду цукор й зварити сироп (кількість цукру краще коригувати на власний смак). Скласти в каструлю сливи і абрикоси і залити їх гарячим сиропом. Залишити фрукти настоюватися, поки не охолонуть, приблизно на 6-10 годин. Злити сироп, закип'ятити його і знову залити часточки слив й абрикосів гарячим сиропом. Повторити такі дії ще двічі. Наприкінці проварити сливи й абрикоси в сиропі 30-40 хвилин. Розлити варення по підготовлених стерильних банках, закатати, дочекатися повного охолодження і відправити в холод.

Варення зі слив із шоколадом — це ще один десерт із розряду особливих, який просто необхідно приготувати в сезон слив. Завдяки додаванню какао варення зі слив набуває шоколадного смаку й аромату. Торт, перекладенець, пиріг, запіканка з таким варенням будуть надзвичайно вдалимими і смачними.

На 1 кг слив потрібно буде 400 г цукру, 30 г какао-порошку, 5 г ванільного цукру і 70 г вершкового масла.

Сливи помити, посушити, розрізати навпіл і видалити кісточку. Засипати цукром і зали-

шити на годину, щоб з'явився сік. Поставити на вогонь, довести до кипіння, прикрутити вогонь і варити варення, постійно помішуючи і знімаючи піну, приблизно 40 хвилин. Додати вершкове масло, какао і ванільний цукор, перемішати і варити на повільному вогні ще 15 хвилин.

Розлити у підготовлені стерилізовані банки і закатати. Зберігати в прохолоді.

Райське варення

І не лише тому, що готувати-мемо ми його з райських яблук. Воно на смак таке, що можна відчутти рай і на землі. А яблучка, які застигають у ньому, неначе в прозорому бурштині, хрусткі й привабливі. Такі помістити на торт, десерт, тістечко і сказати, що це яблучко приготувала ти, — це значить значно більше, ніж просто когось пригостити. Спробуйте!

Готується райське варення так само приємно, як і всі варення. Треба буде 1 кг райських яблук, 800 г цукру, лимон і 500 мл води.

Яблучка помити і посушити, хвостики залишити на дві третини довжини. Дерев'яною паличкою проколоти кожне яблучко в декількох місцях. Бланширувати в киплячій воді 2-3 секунди. Відразу опустити в холодну воду. Для сиропу цукор розчинити в гарячій воді, довести до кипіння при постійному помішуванні і прокип'ятити протягом 2-3 хвилин. Потім розчин процідити крізь дуже дрібне сито чи марлю, знову довести до кипіння й остудити. Залити яблучка теплим сиропом і залишити настоюватися. Після того як сироп охолоне, поставити на повільний вогонь, довести до кипіння. Варити не більше 10 хвилин.

Через 3-4 години знову поставити на вогонь, довести до кипіння, додати кілька шматочків лимона і варити 10 хвилин. Повторити процедуру через 3-4 години знову.

Яблучка просочаться сиропом, це означатиме, що варення готове. Остудити, розкласти в пропарені банки і закрити. Тепер ви матимете навіть райський десерт! Хоча всі літні заготовки взимку — неначе райський привіт від літа. Смачного! ■

Марічка АЛЕКСЕВИЧ

■ АРТ-ПРОСТІР

Новий кубізм

Поблизу Львова відкриють ландшафтний парк української скульптури

За спиною 25-річного Лєся Панчишина уже понад 15 виставок живопису. Захоплюється митець і відеомистецтвом, у його портфоліо кадри для таких метрів, як Олесь Киричук, Роск-Н, «Патриція». Створював концертні відео для гуртів «АнтигілА», «Пікардійська терція», «Тартак», «Кому Вниз», «Гапочка», «Тінь Сонця» та VivienneMort.

Його ровеснику Макару Москалюку теж є чим похвалитись. Мистецтвознавці ще зі студентських часів відзначають у нього власний художній почерк, не схожий на почерк його батька — народного художника України Віктора Москалюка. Макар заворожує своїм тонким відчуттям асоціацій. У своїх роботах художник часто звертається до тем часу, бажаного тепла та сімейних цінностей.

У портфолію 32-річного Ігоря Мельника — участь у регіональних, всеукраїнських, групових міжнародних виставках. Персонально виставлявся у Стрию, Львові, Києві та Москві, ще у 2012-му. Чоловік працює з національними темами, пейзажами, релігією, реагує на сучасні виклики. Ігор часто бере участь у семінарах і націлений розвивати та показувати світові сучасне українське мистецтво.

Цих художників об'єднав молодість, бажання проявити себе і те, що вони є першими членами львівської арт-фундації «Вільні». Її заснувала донька художника Миколи Філатова — готельєрка Ольга Філатова. Арт-фундація надає сучасним українським митцям кураторську, юридичну та фінансову допомогу.

Усі троє художників взяли участь у першому проекті арт-фундації — «Арт-Куб». Під час AlfaJazzFest у Львові, у Парку культури та відпочинку імені Богдана Хмельницького презентували прозорий куб, у якому, хаотично розміщені, висіли картини сучасних українських художників. Інсталяція підсвічувалась спеціальними лампами. Лєсь Панчишин представив

там одразу дев'ять своїх робіт.

«В «Арт-Кубі» брали участь художники з усієї України. І відомі, і початківці. Тепер «Арт-Куб» буде подорожувати країною, зараз відбувається відбір робіт, уже масштабніший, і визначаємось із маршрутом».

А днями художникам організували тижневий пленер на тему: «Що для тебе Рай?». Митців звільнили від матеріальних тягарів і надали всі інструменти для вільної творчості. «Птахи, народжені у клітці, вважають, що політ — це хвороба... Наша місія — змінити цю звичку», — каже Ольга Філатова.

— Наші сучасні художники дуже часто не є вільними у своїй творчості. Уявіть собі, що на картину на полотні 1x2 метри тільки матеріалів йде на 200 доларів. Виходить, що ти твориш щось, щоб могти його продати. І ти завжди думаєш, а чи куплять? Тебе це обмежує. Бо ти не можеш віддатися чисто мистецтву. Ти маєш прогнати під публіку — і це обриває крила. А ми хочемо це змінити. На пленері художникам дали всі матеріали, від них вимагалось лише творити так, як вони відчують», — розповідає арт-кураторка фундації Івона Лобан.

Макар Москалюк задоволений: «За тиждень на пленері я зробив три великі полотна. Це був великий триптих. І ще триптих невеликих робіт».

Ольга Філатова розмірковує: «Цілий світ підтримує сучасне мистецтво, і ми також маємо усі можливості, щоб це робити. Країну можна представити гарними фільмами, картинами, виставками, концертами, музикантами, співаками — це все наша гордість. І у це

нам треба вкладати гроші. Меценатство ж і в нас колись було модним. Згадайте графа Потопцького, ми зараз маємо чим пишатись — його замки, його будинки, картина спадщина. А ще ж є такі меценати, як Тит Заячківський, Антон Петрушевич, Максимільян Гольдштейн, Володимир Вітрук. Опікуючись мистецтвом, усі вони передавали нам історію. Тепер і ми маємо щось передати майбутнім поколінням».

«На Закарпатті є структура, яка об'єднує художників і постійно розповідає про них, у столиці — теж, а у Львові цього бракувало», — тішиться Ігор Мельник.

Сучасним художникам важлива фінансова підтримка, втім не менш потрібна й організаційна. Ігор Мельник пояснює: «Мені як художнику важливо, щоб була структура, яка займатиметься виставками. Тому що зараз я, як і майже кожен український художник, крім того, що маю сидіти в майстерні і творити, мені ще треба дзвонити, їздити у галереї, домовлятися за виставки. Це насправді займає дуже багато часу і забieraє енергію, яку я міг би спрямувати у творчість. Тому в першу чергу я бачу таку функцію для арт-фундації».

«Дуже просто виставляти і розвивати вже відомих митців, бо вони все одно знайдуть де виставлятися. А давати можливості для молодих художників — ризикують не всі. А дуже надихає, коли люди у тебе вірять», — зізнається Лєсь Панчишин.

Продавати роботи, просувати молодих художників, говорити про те, над чим вони працюють, а також організувати групові проекти з уже знайомими

Фундацію «Вільні» створили для підтримки переважно молодих художників. Фото надав Лєсь ПАНЧИШИН.

митцями і дати можливість художникам не думати про цифри — колективно перелічують свої очікування від арт-фундації Ігор Мельник, Макар Москалюк та Лєсь Панчишин. Нині Макар готує портрети та серію мап для камерної виставки, Ігор працює над роботами, які повезе до Моршина; Лєсь чекає січня, щоб показати свої напрацювання у Чикаго та Торонто.

До речі, найстараннішим студентам та викладачам-митцям у перспективі арт-фундація «Вільні» збирається надавати стипендії. А щоб потрапити у базу, треба звернутися на Facebook до Івони Лобан. Фундація колегіально вирішуватиме, чи варті ідеї фінансування, якщо рішення позитивне — розроблятимуть план просування конкретного митця. «Ідейні люди мають дуже великі шанси бути поміченими», — уточняє Івона.

Прикметно і те, що до арт-фундації можуть звертатись не лише молоді та невідомі сучасні митці, а й цілком успішні креативні люди. «Днями, наприклад, відбулась приємна зустріч

річ із Володимиром Цісариком, автором пам'ятників, завдяки яким, зокрема, Львів є візитною карткою України, (Леопольду Фон Захер-Мазоху, винахідникам газової лампи Яну Зегу та Ігнасію Лукасевичу у Львові. — Ред.) Це доволі відомий скульптор, у його доробку щонайменше сотня чудових робіт. Зараз розглядаємо можливість спільного проекту», — говорить Ольга Філатова.

Наймасштабніший наразі проект арт-фундації «Вільні» готує до представлення наприкінці року — для широкого загалу відкриють ландшафтний парк української скульптури. Розкинувся він на кілька гектарів, за 25 кілометрів від Львова. У фундації заповнюють, парк стане справжньою українською візиткою, адже аналогів у країні немає, а за масштабами цілком зможе конкурувати навіть із Йоркширським парком в Англії. Крім того, в арт-фундації налаштовані відкрити у Львові перший на Західній Україні центр сучасного мистецтва. ■

■ СПАДЩИНА

Назад, у Середньовіччя

У столичному Музеї гетьманства відкрили виставку історичних костюмів

Аліна НЕБЕЛЬСЬКА

Інтерактивне шоу Театру живої історії відбулося в київському Музеї гетьманства. Глядачам продемонстрували реконструкції українського танцю культури Середньовіччя, Відродження та часів України під владою Речі Посполитої у виконанні студії старовинного танцю «Джойс-санс». Зокрема, колектив відтворив гайдуцький танок 1540 року, паванну на трьох, яким відкривалися бали у XVI столітті, старовинну європейську гальярдю.

Також присутнім показали шоу володіння шаблею «Рубка лози», театралізований бій на шаблях часів козацтва. Вірші зі своєї книги «Козацькі бувальщини» продекламував Павло Браницький.

У рамках свята проходила авторська виставка художника та режисера Валерія Боженка «Життя в історичному костюмі». Відвідувачі роздивлялися вбрання половецького хана, нормана, татаро-монгольського та скіфського

Історичні костюми. Фото автора.

воїнів, італійського схоласта, козацького полковника...

«Спочатку виникло бажання зробити лицарський турнір. Це було на перший день Києва у 1982 році. Ми вийшли, п'ятеро молодих лицарів, на Андріївський узвіз і зробили перший київський лицарський турнір. Поступово працювали і в кіно, і в театрах, розвивалися, ну а оскільки є вистава — потрібен костюм. А якщо він ще й історичний, то це дуже добре. Персонажі можуть бути дуже різні. Мій найулюбленіший, можна сказати, англійський лицар», — коментує «Україні молодій» Валерій Боженко.

Гості свята мали змогу відвідати кімнату музею з портретами козацьких гетьманів, стародавніми іконами, зокрема іконою початку XVIII століття святого євангеліста Іоана, текстами документів козацької доби. ■

■ ОБРАНИ

Гранти для людей і ляльок

Митці отримують фінансову підтримку

Дар'я БАВЗАЛУК

Президент Петро Порошенко своїм розпорядженням призначив гранти 14 молодим діячам України у галузі театрального, музичного, циркового, образотворчого мистецтва, а також молодим письменникам і майстрам народного мистецтва для створення і реалізації творчих проектів. Серед інших 60 тисяч гривень отримає художник-постановник Богдан Поліщук для реалізації проекту «Впольована пристрасть, або Підслухані пісні княжого саду» на базі Львівського академічного театру естрадних мініатюр «І люди, і ляльки». На проект «Світ на дотик: макет собору Святого Юра у Львові» на базі львівського обласного осередку Всеукраїнської громадської організації «Українська спілка інвалідів — УСІ» виділять

75 тисяч гривень скульпторові Василю Одрехівському.

Серед грантоотримувачів — майстриня народного мистецтва Дарина Алексеевко. Їй для виготовлення панно у вигляді карти України «Мистецька Україна» на базі Національного центру народної культури «Музей Івана Гончара» (м. Київ) дістанеться 30 тисяч гривень. Таку ж суму надать і молодій письменниці Марині Єщенко для видання пригодницької повісті «Бібліотекарки не виходять заміж» на базі поліграфічно-видавничого дому «Твердина» (м. Луцьк).

Найбільший грант, у розмірі 106 тисяч 200 гривень, дістався Євгенію Новосолову — артистові цирку, для реалізації творчого проекту «Магія майбутнього» на базі державного підприємства «Національний цирк України» (м. Київ). ■

НОМІНАНТ

Фоторепортаж

як мультиплікатор кошмару

Костянтин РОДИК

Вихід КОЖНОЇ фотокнижки в Україні — вже подія. Якщо це альбом фотосвідчень з війни — попит зростає апіорі. Коли ж додати привабливо-сучасний дизайн, адекватний формат й упізнаване авторське прізвище на обкладинці — маємо топ-видання: Олесь Кромпляс, «Промка» (К.: Люта справа).

Олесь Кромпляс має 33 роки і помітну публічну біографію. Доброволець «Азова», бої за Маріуполь та Іловайськ. Раніше — Майдан та спроба проїхати до Криму в перші дні окупації. Моторошна розповідь про його захоплення напівбожевільними втікачами-«беркутівцями» — на «Українській правді» (14.03.2014). Коли б, наприклад, такий великий інтуїтивний психолог, як Валерій Шевчук, узявся зробити з того абсурдно-жахливого дня роман — то був би, либонь, бестселер.

Кромплясові фотографії увійшли до великоформатного варіанта пам'ятної книжки Антона Мухарського «Майдан. (Революція духу)» (К.: Наш формат, 2014). А світлина з донецького аеропорту прикрасила палітурку так само резонансного видання «Війна очима ТСН» (К.: Основи, 2015) — і стала символічною іконкою цієї війни. Фоторепортажний проект «Промка» витримав декілька популярних виставок і оце постав своїми вершками в однойменному альбомі.

Отже, бойові дії (точніше — примарні паузи між ними) у промзоні Авдіївки, міста-супутника Донецька. Складний рельєф у затуманеному освітленні, постійний рух невиразних постатей за незрозумілими траєкторіями (статичні композиції лише посилюють тривожне очікування подальших переміщень), підступні скелети будівель зусбіч. Зона зі «Сталкера» Тарковського. Автор і не приховує цього: «Промка» — дивне незвідане місце, де досі триває 2014 рік, де не знають поняття «перемір'я». Звідси приходить надто багато невеселої статистики та вкрай мало відомостей, аби громадськість могла усвідомити, що врешті тут коїться». Ближче порівняння — з екстер'єрами екшенепоемі Яна Валетова «Нічия земля» (Х.: Фоліо, 2017). Або й із пейзажами Жаданового «Атласу автомобільних доріг України» (2006): «Коли рухаєшся цими вузькими розбитими дорогами, мов алкоголь венами, так само, як і двадцять років тому, — нізвідки і в нікуди, рух заради руху і простір заради простору».

ОБРІ: ЛІДЕРИ ЛІТА

Далі публікуємо «Лідерів літа» — списки найподівіших книжок піврічного видавничого репертуару, визначених експертами Всеукраїнського рейтингу (за абеткою).

Науково-популярна література

Рашель БЕРГСТІН. Блиск і полум'я. Біографія діамантів. — К.: Yakaboo publishing, 376 с.(п)
Стівен ГОКІНГ, Леонард МЛОДИНОВ. Найкоротша історія часу. — Х.: Клуб сімейного дозвілля, 160 с.(п)
Кристоф ГАЛЬФАР. Всесвіт на долоні. Подорож крізь простір, час та за їхні межі. — К.: Yakaboo publishing, 354 с.(п)
Ларрі ГОНІК, Крістін ДЕВО. Наука в коміксах. Sex. — К.: Махаон-Україна, 248 с.(о)
Річард ДОКІНЗ. Егоїстичний ген. — Х.: Клуб сімейного дозвілля, 544 с.(п)
Володимир О.ТИХИЙ. Що читати: знайомство з поп-fiction. — К.: Дух і Літера, 104 с.(о)
Христя ФРІЛАНД. Плутократи. — К.: Наш формат, 328 с.(п)

Бізнес / економіка / успіх

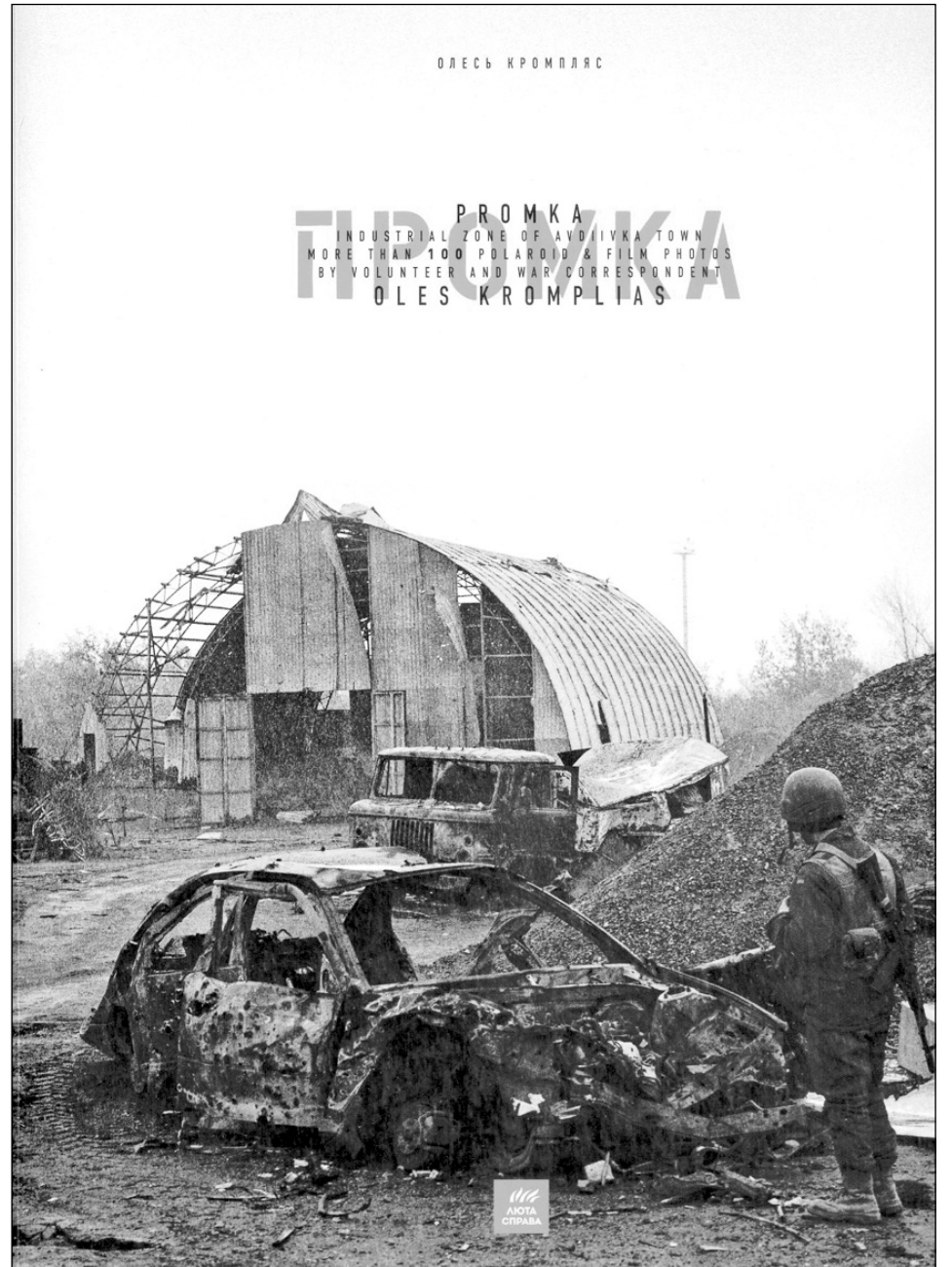
Тімур ВОРОНА. Старт на мільйон. — Х.: Віват, 224 с.(і)
Річ КАРПГААРД. Людський фактор. — К.: Книголав, 336 с.(п)
Майкл А.КУСУМАНО, Девід Б.ЙОФФІ. Стратегії геніїв. П'ять найважливіших уроків від Білла Гейтса, Енді Гроува та Стіва Джобса. — Х.: Клуб сімейного дозвілля, 256 с.(п)
Кавадонга О'ШІ. Феномен Zaga. — К.: Book chef, 216 с.(п)
Аманда РІПЛІ. Розумники. Як виховати успішну особистість. — К.: K.FUND, 317 с.(п)
Майкл СПЕНС. Нова конвергенція. — К.: Темпора, 352 (о)
Василь ШУЛЬГА. Invisible photo business. Що має знати фотограф, який хоче знімати для світових брендів. — К.: Pabulum, 200 с.(п)

Публіцистика / сучасні мемуари

Позивний «ВОЛАНД». Вальгала-експрес. Історія націоналіста, революціонера, добровольця. — К.: Орієнтир, 128 с.(п)
Олесь КРОМПЛЯС. Промка. Фотоальбом. — К.: Люта справа, 128 с.(о)
Євген МАГДА. Гібридна агресія Росії: уроки для Європи. — К.: Каламар,
Севгіль МУСАЄВА, Алім АЛІЄВ. Мустафа Джемільєв. Незламний. — Х.: Віват, 272 с.(п)
Девід САТТЕР. Доба безумства. Занепад і кінець Радянського Союзу. — К.: Дух і Літера, 528 с.(п)
Карл ШЛЬОГЕЛЬ. Український виклик. Відкриття європейської країни. — К.: Дух і Літера, 356 с.(п)
Юрій ЩЕРБАК. Україна в епіцентрі світового шторму. — К.: Ярославів Вал, 360 с.(п)

Спеціальна література / довідкові видання

Анна БИКОВА. Самостійна дитина, або Як стати «ліноювою мамою». — К.: Book chef, 272 с.(п)
Станіслав ВОЛОЩЕНКО. Колекція Митрополита Володимира (Сабодана): рукописи, стародруки і рідкісні видання. — К.: Інститут української археографії та джерелознавства НАНУ, 504 с.(п)
Антон ГОРЮНОВ. Золото нації. Ілюстрована історія українського бокса. — К.: Самміт-Книга, 346 с.(п)
Камерон ДІАЗ / Сандра БАРК. Книга про тіло. — К.: Форс Україна, 288 с.(п)
Екотаж: керівництво з радикальної природоохорони. — К.: Орієнтир, 188 с.(п)
Психологія бою. — Л.: Астролябія, 352 с.(п)
Словник музичних термінів. — К.: Вадим Карпенко, 312 с.(п)

ти поглинаєш його, він поглинає тебе, і ніхто навіть не здогадується про вашу взаємозалежність». Усі згадані твори, з «Промкою» включно, випромінюють одне запитання: що з усім цим робити далі? Як жити поруч із потужною недоброю еманациєю, що струмить із цих краєвидів-натюрмортив?

Якось в інтерв'ю газеті «День» (18.11.2014) Олесь Кромпляс казав: «Вважаю себе вуличним фотографом». Стріт-фотографія — фронтірна за своєю суттю, це пограниччя між документалізмом та мистецтвом алегоричної символіки. Ризик професійного провалу, ослизання в банальність у цьому жанрі вищий середнього. Надто, коли вибираєш для польових виправ таку екстремальну «вулицю», як нинішня авдіївська «промка». Чи не досвідченіший, майстерніший та титулованіший український військовий кореспондент Єфрем Лукацький розповідає, як під час зйомки в одній із «гарячих точок» «від побаченого я втратив різкість у своєму мозку, все попливало» (Главлком, 02.09.2016).

Олесь Кромпляс запрограмував свій репортаж на таке задалегідь: знімав пенсійного віку «Лейкою», котра продукує «архівну вуаль», та геть непридатним для реактивної роботи «Полароїдом», що дає зовсім уже «приблизні» контури реальності. Усе — на чорно-білих матеріалах. Авжеж — «у цих краях, навіть коли почнеш знімати кольоровою плівкою, вийдуть чорно-білі відбитки, такі вже тут пейзажі» (С.Жадан).

«Я хотів зробити мистецький проект там, де немає місця мистецтву», — зазначає автор (День, 02.12.2016). Вдалося. Вийшло моторошно. Точно так, як пише відомий фотоаналітик: «Жуткое — это угрожающее отсутствие границ... Жуткое — это возвращение вытесненного... Вытесненное обжигает узнаваемое» (Елена Петровская. Непроявленное. Очерки по философии фотографии.

— Москва: Ad Marginem, 2002).

І от що цікаво: коли розглядаєш світлини з «Промки» окремо, — вони поступаються багатьом уже баченим нами фотографіям із цієї війни. Окремі кадри, як документи, — програють. В інтерв'ю О.Кромпляса на сайті «Дня» розміщено ці ж знімки без «мистецької» обробки — і вони таки більш репортажно впливові. А деякі фото зруйнованих будівель узагалі не мають ознак воєнного часу — таке можна побачити у багатьох депресивних районах країни. Та все разом, поєднуючи, — шокує. Про це мимохіть прохлоплюється у короткому прикінцевому коментарі до «Промки» Юрій Макаров: «...знайомство з роботами Олесь Кромпляса, особливо у великому масиві...».

В Олександра Гляделова, ще одного визнаного майстра воєнного репортажу, є афоризм-парадокс: «Головна відмінність документального фото від інших жанрів у тому, що воно робиться довго» (Ukraine. The best. Культурний простір від А до Я. — К.: Атлант ЮЕМСі, 2016). «Розшифровку» можна знайти у Є.Лукацького: «Тут, як на риболовлю, йдеш — треба чекати» (Foto.ua, 06.01.2015). Олесь Кромпляс своєю багатокadroвою «Промкою» зафіксував сам процес такої «риболовлі».

Утім є у «Промці» знімок, що має індивідуальний, сказати б, топ-індекс символічності. До напівтемного і напівзруйнованого ангару день пробивається крізь порожню віконницю, за якою бовваніє мертвяк іншої споруди; передню металеву стіну кулі та осколки перетворили на сито, крізь яке підіється контражурне світло; у дверному прозорі даленіє поранене, але живе деревце. Й на межі темряви — силует бійця, задивленого на оте єдине навкруги життя. ■

Редактор сторінки
Костянтин Родик
rodyk@meta.ua

Юрій Чебан
головний тренер збірної України
з веслування на байдарках і каное

«Безперечно, я дуже радий успіхам наших веслувальників, це — хороший початок сезону. Але найважливіший старт року — чемпіонат світу, і тільки за його підсумками можна буде реально оцінити проведену роботу. Головне ж наше завдання — Олімпійські ігри-2020».

Олексій ПАВЛИШ

■ ВЕСЛУВАННЯ

Повернення в еліту

Під керівництвом нового тренера українська збірна на чемпіонаті Європи виграла чотири медалі

До третього місця на Олімпіаді-2016 дует Янчук / Міщук додав і «бронзу» Євро-2017.
Фото з сайту canoe.in.ua.

Веслування залишається нашою найуспішнішою олімпійською дисципліною — на трьох останніх Іграх українці здобули сім нагород (три «золота», два «срібла» та дві «бронзи»). Зважаючи на це, результат збірної на Олімпіаді-2016 в Ріо — дві медалі — визнали провальним. Тоді, нагадаємо, лише Юрій Чебан (перемога у заїзді каное-одиночок на 200 метрів) та дует Дмитро Янчук / Тарас Міщук (третє місце у виді каное-двійки на 1000 м) потрапили на подіум.

Уже під час аналізу причин невдачі у серпні 2016-го надбанням громадськості став конфлікт між командою байдарки-четвірки на 500 м (Марія Кічасова, Анастасія Тодорова, Інна Грищун та Світлана Ахадова) та головним тренером збірної Олексієм Мотовим, якого підтримувало міністерство. Усе почалося з того, що за місяць до Ігор відсторонили від роботи особистого тренера дівчат Олексія Семикіна, який нібито порушив правила відбору на Олімпіаду, а замість Кічасової «загребною» в команді стала Марія Повх. Ці кадрові ротації, за словами спортсменок, і завадили їм «узяти» медаль — українки у Ріо фінішували четвертими.

Потім уже були заяви і про відмову Повх тренуватися разом із командою, і про бажання Семикіна «продати» четвірку за кордон (в Азербайджан чи Молдову), і про шантаж із боку міністра спорту Ігоря Жданова — в усіх підводних каменях конфлікту важко розібратися й сьогодні.

Підтримав тоді дівчат дво-

разовий олімпійський чемпіон Юрій Чебан: «Мотов — людина міністерства, яке його постійно захищає. Якби не халатність головного тренера, у нас було б п'ять медалей на Іграх».

Зрештою, аби не «підставляти» під шквал критики Марію Повх, тренер збірної Олексій Мотов взяв на себе відповідальність за провал і подав у відставку. Після цього Семикін повернувся до роботи з підопічними,

а новим наставником «синьожовтих» став Чебан, котрий після Ріо завершив спортивну кар'єру. На цьому конфлікт, схоже, вичерпано.

Звісно, оцінювати діяльність Чебана-тренера ще зарано, але принаймні гучних скандалів у збірній немає. Важливо, що самі спортсменки говорять про хорошу атмосферу в команді. «Зараз усе добре, організація зборів — на високому рівні.

Юрій Володимирович чудово керує збірою, дає можливість максимально виступати на престижних змаганнях», — сказала Марія Кічасова. Про «мирову» у славнозвісній четвірці свідчать і результати: на першому серйозному турнірі нового олімпійського циклу — чемпіонаті Європи, який днями завершився у болгарському Пловдиві, — квартет байдарочниць «взяв» «бронзу» з Повх у складі

(крім Марії, виступали також Кічасова, Тодорова і Грищун).

Підтвердили свій високий клас і призери Олімпіади-2016 Дмитро Янчук / Тарас Міщук. Щоправда, третє місце на континентальному форумі вони виграли не на своїй улюбленій кілометровій дистанції, а в гонці довжиною 500 метрів.

Єдине ж «золото» «синьожовтим» принесла двійка Марія Кічасова / Анастасія Горлова (байдарка, 200 м). Пара, яка виступає разом лише з травня, вже встигла виграти національну першість та Євро-2017, має «медальні» перспективи і на чемпіонаті світу, котрий пройде у серпні в чеському Рачіце.

А останню — четверту за ліком — нагороду в Пловдиві завоював дует Ігор Трунов / Іван Семикін (байдарка, 500 м). Таким чином, в активі українців одне «золото» і три «бронзи» та восьме місце в командному заліку.

Виступ на континентальному турнірі новоспечений тренер Чебан оцінив так: «Безперечно, я дуже радий успіхам наших веслувальників, це — хороший початок сезону. Але найважливіший старт року — чемпіонат світу, і тільки за його підсумками можна буде реально оцінити проведену роботу. Головне ж наше завдання — Олімпійські Ігри-2020».

■ БОКС

І хочеться і колеться...

«За» та «проти» можливого реваншу між Володимиром Кличком та Ентоні Джошуа

Оксана ПРОДАНЧУК, Григорій ХАТА

Три місяці минуло з часу, коли в «поединку року» экс-чемпіон світу Володимир Кличко в протистоянні з британцем Ентоні Джошуа зазнав своєї другої поспіль поразки на профі-ринзі й не зміг повернути бодай частину втрачених іще раніше чемпіонських титулів. Відтоді, як 41-річний українець після півторарічного простою завалив свій «камбек» у великий бокс, увесь світ чекає на його рішення щодо продовження чи завершення боксерської кар'єри. Потрапивши в ситуацію, коли «і хочеться, і колеться», Володимирі потрібно прийняти непросте, по суті, доленосне рішення.

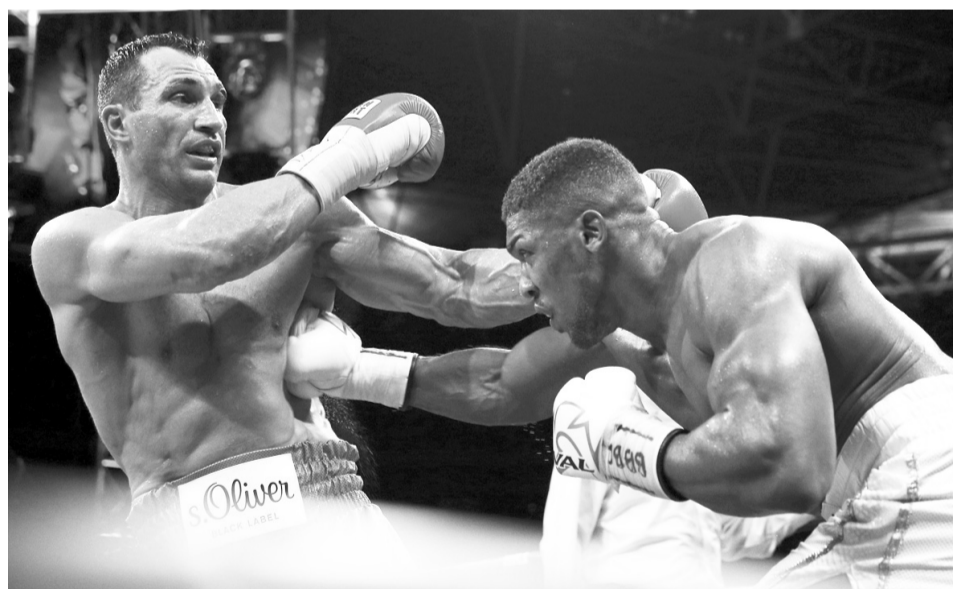
Поединок проти молодого та сповненого сил Ентоні Джошуа показав, що у Кличка можливостей для повернення на чемпіонську висоту залишилося обмаль. При цьому можливість на піку слави завершити кар'єру Володимир втратив, коли далеко не в оптимальних вікових кондиціях вирішив боротися за останній чемпіонський пояс, якого бракувало йому для здобуття статусу абсолютного чемпіона.

Але, наптовхнувшись на Тайсона Ф'юрі, а згодом зустрівшись в особі Джошуа шалений спротив на шляху до свого повернення на чемпіонську орбіту, Кличко потрапив у ситуацію, коли завершення боксерської кар'єри з чемпіонським

поясом у руках виглядає справою зовсім не простою. Зрештою, Кличко потроху вже почав говорити про вихід на пенсію, проте робити це у статусі переможеного знаому у світі боксу бійцю аж ніяк не хочеться. Зрозуміло, що знайти суперника, необхідного для урочистого прощання з профі-рингом, для Кличка не проблема. Інша справа — матч-реванш проти Джошуа, де ймовірність перемоги нашого співвітчизника не така вже й велика. Хороший гонорар? Не виключено, що саме він може бути тим чинником, який може вплинути на кінцеве рішення Володимира стосовно його повторної зустрічі з британським чемпіоном.

Днями ж з'явилась інформація, що команди боксерів домовляються про проведення бою, який може відбутися в Лас-Вегасі. «Наступний бій Ентоні Джошуа буде підтверджений дуже скоро. Чекаємо, що це буде бій з Кличком у листопаді на арені Лас-Вегас», — заявив віце-президент відомого американського телеканалу Showtime Стівен Еспіноза.

Наразі команда Кличка ніяк не коментує цю заяву, адже сам боксер ще не визначився, чи потрібен йому цей реванш. «Володимир ще не прийняв рішення щодо реваншу. Особисто я хотів би побачити поєдинок двох найкращих супертяжів світу в Лас-Вегасі, адже, враховуючи те, що в першому бою Володимир показав свій найкращий бокс за остан-

З рішенням про бій-реванш з Ентоні Джошуа Володимир Кличко не поспішає.
Фото з сайту unian.net.

ні роки, думаю, він може виграти в матчі-реванші. Але не мені вирішувати, чи бути цьому поединку», — зазначив директор промоутерської компанії братів Кличків Том Леффлер.

З рішенням «по Джошуа» Кличку й справді гарячкувати не можна. Тут, без сумніву, потрібен лише холодний розрахунок. У квітневому бою від Ентоні наш боксер пропустив кілька важких ударів. Тож іще одна порція подібних «подарунків» на користь здоров'ю українського боксера точно не піде. Здається, не на боці Володимира грають і мотиваційні фактори, адже, маючи за плечима перемогу в рингу, на можливий реванш Джошуа вийде з впевненістю у своїх силах, знаючи про всі слабкі місця опонента. Не додає впевненості экс-чемпіону й його малодосвідчений наставник Джона-

тон Бенкс, якому раніше не доводилося працювати з бійцями такого калібру, як Кличко. Тож отримати від нього пораду, яка стане в нагоді, Володимир навряд чи зможе. Слід визнати, що після смерті свого попереднього наставника — легендарного Емануеля Стюарда — бокс у виконанні Кличка став значно скромнішим.

Хай там як, а, незалежно від прийнятого рішення, ставлення боксерської спільноти до Кличка не зміниться. Його не припинять поважати. Якщо українець вирішить, що закінчувати з боксом йому варто вже зараз і останній поєдинок йому не потрібен, ніхто не буде його критикувати. Якщо ж він вирішить продовжувати, світ боксу побачить іще один цікавий поєдинок. Головне — аби Володимир Кличко пам'ятав: важливо вміти вчасно зупинитися. ■

ПОГЛЯД

Футбол як дзеркало українського життя

Прогресу в нашому футболі не буде, доки провідні команди залишатимуться іграшками в руках власників-олігархів

Віктор МОРОЗ,
політичний оглядач, для «УП»

Матч за Суперкубок України, якого з таким нетерпінням очікували мільйони вітчизняних уболівальників, не приніс ніяких несподіванок.

Усе відбувалося й закінчилося так, як і мало бути, виходячи з логіки футбольної і навколофутбольної ситуації.

Коли збираються 22 мільйонери, у яких ще молоко на губах не обсохло, й імітують якісь футбольні прийоми, маючи одну робочу ногу й один-два технічні прийоми, вивчені колись у дитячій спортивній школі далеко від столиці, — тоді постає питання: а за що їм такі грубі гроші платять?

А коли вони ще й мають тренера, який їх нічого не навчив і навіть не пробує їм нагадати, що сучасний футбол — це динаміка, швидкість переміщення всіх десяти гравців по полю з постійною зміною вектора атаки, який досягається пасом в один дотик і не в додачу, як це вони з відчаю роблять, не знаючи, що з тим м'ячем далі робити, бо всі партнери або стоять, повернувшись обличчям до своїх воріт, або ховаються десь так, щоб нікому не спало на думку віддати їм пас... А про гру врозріз, на хід партнера, вони, може, й чули, але категорично не вміють це робити...

Тоді починаєш з'ясовувати причинно-наслідкові зв'язки. Звичайно, все це найбільше стосується нинішньої гри київського «Динамо». «Шахтар» нині грає в інший, значно сучасніший, футбол. Тому постійно досить легко переграє киян.

Але якщо зі складу донецьчан вивести швидконогих бразильців, яких на батьківщині навчили всього того, що вони нині чудово демонструють, забрати в них іспанського чи навіть румунського тренера, котрі культивували інший футбол, — то «Шахтар» нічим не відрізнятиметься від київського «Динамо».

І не виключено, що поступатиметься «Зорі», де в рази менше платять і де практично немає куплених і добре навчених швидконогих парагвайців. Але де є вітчизняний тренер, який уміє поставити гру команди з такими ж вітчизняними, хоча, може, й не найталановитішими виконавцями?

У киян уже років зо п'ять практично відсутній тренер, котрий уміє поставити гру команди. Після того як невідомо з яких причин був практично вигнаний із команди класний тренер Юрій Сьомін, «Динамо» практично не має фахового і досвідченого тренера. Знамениті місцеві футболісти, які очолювали команду останніми роками, так і не стали гарними

Чи під силу новому наставнику «Динамо» Олександр Хацкевичу змінити усталену схему життєдіяльності столичної команди?

тренерами.

Усе це футбольні уболівальники знають. Або принаймні здогадуються про реальність.

Але самі собі бояться зізнатися в «яловості» улюблених футбольних персон, через бездарність яких не можуть прогресувати дуже здібні й від природи обдаровані українські виконавці. І які, до речі, з цих же причин не потрапляють у коло інтересів провідних зарубіжних клубів.

Згадайте історію талановитого донецького захисника Дмитра Чигринського, який

власників — кошти, які отримують гравці-тренери, у переважній більшості вони самі заробляють. Своєю грою.

Українські ж лідери — «Динамо» й «Шахтар» — іграшки в руках власників-олігархів. І повністю залежні від їхніх фінансових можливостей.

А фінансові можливості українських олігархів, як відомо, засновані не на продуктивному бізнесі, не на розвитку й модернізації виробничих потужностей, котрі, як правило, дісталися їм практично задарма, не на створенні нових тор-

ментного футболіста, котрий не продемонстрував успішних результатів своєї попередньої тренерської роботи?! А власники «Динамо» уже багато років демонструють свою повну зневагу до фахових критеріїв.

Чому? Щось не розуміють чи надто добре все розуміють?

Я не прихильник теорії, що футбольний клуб для братів Суркісів — це майданчик для відмивання коштів. Але я все більше переконуюся, що вони неефективні власники. При всій їхній любові до футболу.

Це ж саме стосується і функціонування донецького «Шахтаря» на чолі з президентом Рінатом Ахметовим. Вони створили монстрів на глиняних ногах. Точніше — на ногах зарубіжних гравців. Варто їх нині прибрати — і все полетить шкереберть.

Тому, як це не жорстоко звучить, але якщо ми вітчизняний футбол хочемо поставити з ніг на голову, як і все своє життя, — то треба й тут перекрити кишень олігархам і відняти в них улюблені іграшки. Бо футбол — хоч і гра, але вона має будуватися на природних умовах, де всі мають чесно своєю роботою, своїми здібностями, своїм талантом заробляти собі на життя.

Усе інше має рано чи пізно колись закінчитися, залишивши учасників цього дійства біля розбитого корита.

Вони вже й так практично біля нього. Як і вся Україна нині біля розбитого корита олігархічної економіки.

Тому прийшов час усе починати спочатку. Ще не все втрачено.

Особливо коли реально усе оцінюєш і готовий налагодити своє життя до рівня передбачуваного і керованого власного майбутнього.

Отож я і кажу, що футбол — це дзеркало українського буття. Чи не так? ■

Футбол — хоч і гра, але вона має будуватися на природних умовах, де всі мають чесно своєю роботою, своїми здібностями, своїм талантом заробляти собі на життя.

усе-таки потрапив у коло інтересів «Барси», але надто мало вмів і не зміг конкурувати з іспанськими універсалами. Або муки все того ж динамічного Андрія Ярмоленка, який так і залишився на полі з арсеналом прийомів, отриманих у дитячій спортшколі і яких категорично не вистачає у матчах високого рівня, де він не може показати достойної свого таланту гри.

Отже, залишається запитати: чому так відбувається?

Чому перекачані грошима вчорашні вітчизняні футбольні монстри, котрі, здавалося б, ось-ось вступають у боротьбу за найвищі європейські й світові нагороди, — зараз на очах своїх щирих уболівальників, які чомусь повірили у надзвичайний прогрес українського футболу, зіщулюються до рівня маленьких карликів дворового рівня?

Можливо, відповідь дуже проста. Бо її підказує досвід світових грандів.

При всій заможності їхніх

гових марок, нової якості виробництва.

Уся дуга велич вітчизняних олігархів заснована на банальній експлуатації того, що свого часу, як правило, незаконно поцупили, і бажанні якомога швидше вичавити з нього все, що тільки можна, залишивши своїх працівників із крихтами з панського столу.

Зате — з видовищами у вигляді футбольних баталій. Там працівники цих олігархів випускали б пару і були б задоволені життям. І не ставили незручних запитань.

Звичайно, усе це довго тривати не могло. Уся ця забавка мала колись завершитися. Бо ця штучна фінансово-спортивна піраміда мала завалитися.

Ось вона й валиться потроху — що ми можемо спостерігати на прикладі київського «Динамо».

Невже якийсь зарубіжний солідний клуб міг би запросити як тренера хай навіть зна-

ХРОНІКА

Легка атлетика

Вітчизняний стрибун у висоту Андрій Проценко став переможцем етапу «Діамантової ліги», що відбувся в столиці Марокко — Рабаті. За відсутності в секторі визнаних майстрів цієї справи, зокрема й лідера української збірної Богдана Бондаренка, його партнеру по команді для перемоги вистачило доволі скромного результату — 2,29 м, які Проценко підкорив з третьої спроби. У статусі переможця український стрибун штурмував висоту — 2,33 м — утім підкорити її не зміг.

Також на змаганнях у Марокко Україну представляла й майстер бігу на 400 метрів Ольга Земляк, яка з часом 51,94 сек. завершила фінальний забіг восьмою.

***

Варта уваги й перемога юної стрибунки у висоту Юлії Левченко на молодіжному чемпіонаті Європи (до 23 років), який проходив у польському Бидгощі. Підкоривши з першої спроби планку на висоті 1,96 м, молода українка не тільки показала найкращий результат серед європейських атлеток у сезоні, а й встановила особистий рекорд.

Теніс

У оновленому — за підсумками Уімблдону — рейтингу жіночої тенісної асоціації з'явився новий лідер. Місце німкені Ангелік Кербер на вершині протоколу WTA зайняла Кароліна Плішкова з Чехії. Другою залишилася румунка Сімона Халеп. Третя — Кербер. Наступні два місця після перерахунку зароблених на трав'яному «шлемі» очок посідають тепер тенісистки, яким вдалося виступити на цьому турнірі. Четверта позиція у півфіналістки Уімблдону — британки Конті, п'ята — його переможниця — іспанка Мугурса, котрій удався стрибок одразу на десять сходінок. Як результат, примі вітчизняного тенісу Еліні Світоліній у рейтингу WTA довелось зробити крок назад. Наразі Еліна Світоліна — шоста ракетка планети. При цьому друга тенісистка України Леся Цуренко вперше у своїй кар'єрі піднялася до «топ-30», обійнявши 29-ту сходинку. У Катерини Бондаренко 113-та позиція.

Водночас у чоловічому протоколі лідер не змінився, попри те, що на домашньому Уімблдоні перша ракетка світу Енді Маррей далі чвертьфіналу не пройшов. Натомість на дві позиції в таблиці про ранги ATP — з п'ятої на третю — піднявся тепер уже восьмиміразовий триумфатор Уімблдонського турніру Роджер Федерер. Переможець «Ролан Гаррос»-2017 Рафаель Надаль зберіг за собою друге місце.

Лідер українського чоловічого тенісу Олександр Долгополов, який, нагадаємо, не зміг дограти свій стартовий поєдинок на Уімблдоні проти його майбутнього триумфатора, опустився в рейтингу тенісистів-професіоналів із 84-ї на 89-ту позицію. Втративши одразу вісім позицій, статус другої ракетки України втратив Сергій Стаховський (поточний рейтинг — 114). Другим же в українському тенісі став Ілля Марченко, який у таблиці ATP став 112-м.

Водні види

На чемпіонаті світу з водних видів спорту, що триває в Будапешті, українська пара Максим Долгов та Олександр Горшковозов посіла п'яте місце у синхронних стрибках з вишки. ■

ЗНАЙ НАШИХ

Краса по-українськи

Уродженка України представить Австрію на конкурсі «Місіс Всесвіт-2017»

Аліса КВАЧ

Ким-ким, а гарними жінками Україна завжди була багата. Настільки, що їй собі вистачало, й з усім світом щедро ділилася. І світ це оцінив. Принаймні Австрія — уже другий рік поспіль на конкурс «Місіс Всесвіт» (міжнародний конкурс краси для одружених жінок) обирає саме уродженку України. І не дарма — минулого року українська красуня Ольга Торнер принесла цій країні перемогу в конкурсі.

Цьогорічна красуня Інґа Малик мріє повторити досягнення своєї співвітчизниці. Для цього в неї є всі дані — краса, артистизм, спортивна фігура. «Я була дуже активною дитиною, відвідуючи різноманітні гуртки та секції: гімнастика, театральний гурток і балетні танці. Спорт завжди відіграв велику роль у моєму житті», — написала Інґа на своїй сторінці у «Фейсбукі». Вона закінчила юридичний факультет Київського університету, а пізніше зустріла свого майбутнього чоловіка і переїхала до Австрії, де в неї народилися дві донечки. «Після заміжжя моє життя кардинально змінилося. Сімейні цінності стали головним сенсом мого життя. Сьогодні я —

щаслива мати обожнюваних дітей. Єлизаветі 3 роки, а Софії — вже 7», — підкреслила красуня. Однак на досягнутому вона вирішила не зупинятися і нині отримує другу освіту у Віденському університеті.

У вересні Інґа Малик поїде до Південної Африки, де відбудеться фінал міжнародного конкурсу. Там вона зустрінеться також із черкашанкою Юліаною Короченцевою, яка представлятиме Україну. Хочеться сподіватися, що журі конкурсу гідно оцінить красу по-українськи. ■

Інґа Малик.

Ната НЕТУДИХАТА

Ніколи не знаєш, де знайдеш, а де втрапиш, каже народна мудрість. У цьому переконався і британський фотограф Девід Слейтер, який спустив усі свої статки, намагаючись довести авторське право на фото, зроблене мавпою.

А почалася історія у 2011 році, коли Слейтер вирушив на індонезійський острів Сулавесі знімати дику природу і її представників. Там він потоваришував із стадом павіанів і навіть навчив їх робити селфі на свій фотоапарат.

Знімки Слейтера стали надзвичайно популярними і принесли фотографу кілька тисяч фунтів стерлінгів, що цілком покритло його витрати на поїздку в Індонезію. Однак згодом фото почали

ОТАКОІ!

Не судися з мавпою

Британський фотограф став банкрутом, намагаючись підтвердити авторське право на фото павіана

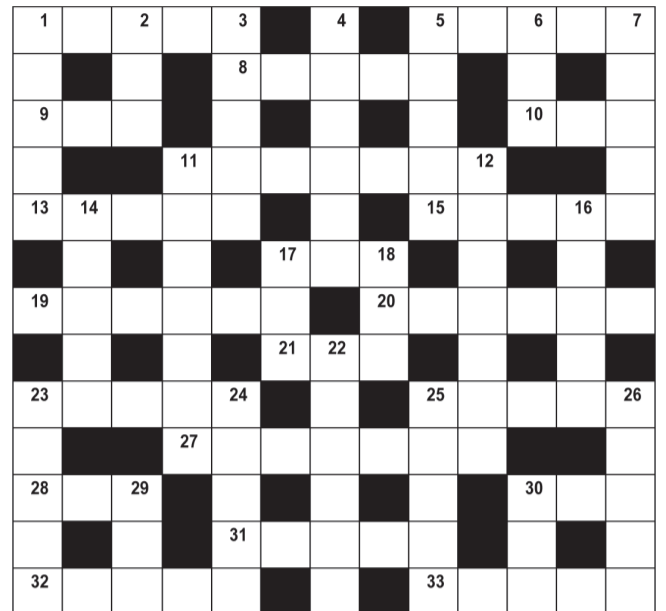
широко використовуватися і без відома автора. Але коли Слейтер виставив претензію представникам блогу Techdirt та Wikimedia за порушення авторського права, ті подали до суду зустрічний позов, вимагаючи визнати автором фото... зображену на ньому мавпу.

Хвилю підхопила організація із захисту прав тварин PETA, яка почала вимагати від суду надати авторське право на фото самцю

павіана на ім'я Наруто, інтереси якого вони представляють. Хоча сам фотограф переконував, що під час знаменитого мавпячого «селфі» на кнопку його фотоапарата натискала молоденька самка. «Я спантеличений американською судовою системою. Напевне, такі важливо, щоб зі мною судилися правильно мавпа», — зазначив Слейтер.

Попри роки судової тяганини,

істини досі не встановлено. Зате фотограф спустив на адвокатів практично всі статки — у нього навіть не було за що полетіти до США на чергове судове засідання і він стежив за процесом по скайпу. Тепер, як стверджує газета The Guardian, 52-річний Слейтер має намір заробляти на життя, даючи уроки з тенісу та вигулюючи чужих собак. А й справді, нема чого судитися з тими мавпами! ■

КРОСВОРД ВІД МАЛАНКИ №87

По горизонталі:

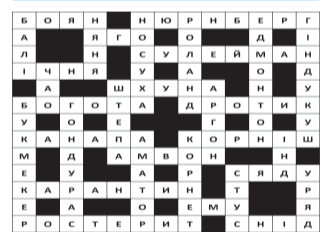
1. Дівчина-прислуга у Сірків у комедії Михайла Старицького «За двома зайцями». 5. Державний лад, спосіб правління. 8. Теплий чоловічий шалик. 9. Український аналог литовського «Саюдіса» чи польської «Солідарності» початку 90-х. 10. Система умовних знаків або сигналів. 11. Музичний інструмент, який Клара украла у Карла. 13. Сучасний український художник-ілюстратор дитячих книжок. 15. Роман Ольги Кобилянської. 17. Хвойне вічнозелене дерево. 19. Інфекційне захворювання, яке часто проявляється прищипками на губах. 20. Заводський знак на виробі. 21. Незалежне телевізійне агентство, лівівський телеканал. 23. Дорожня сумка, яка чіпляється до сидла. 25. Радник султана, міністр. 27. Дуже твердий матеріал (алмаз, корунд, карборунд та ін.), що застосовується для шліфування, точіння і полірування. 28. Батько Оксани з повісті Гоголя «Вечори на хуторі поблизу Диканьки». 30. Що не треба казати, доки не перескочиш? 31. Негативно заряджений іон. 32. «Випливають хмари — сум росте, мов... Хмари хмарять хвилі — сумно, сам я, світлий сон». (Павло Тичина). 33. «Та це я, ..., уха-уха-уха-» (народна пісня).

По вертикалі:

1. Монгольський парламент. 2. Один із основних атрибутів ватаги козаків на Маланку. 3. Вожак зграї вовків, яка прихистила Мауглі. 4. Металева пилюка, що утворюється при об-

робці металу. 5. Пташка, яка буде гніздо у формі рукавички. 6. Французький варіант імені Яків. 7. Донька колхідського царя Еета і Океаніди Ідії, онучка Геліоса, яка допомогла Ясону здобути золоте руно. 11. Жалка рослина, яку оспівував Михайло Поплавський. 12. Річка, на якій стоїть Житомир. 14. Шахрайство. 16. Етнічна група українців, виселена з території нинішньої Польщі під час операції «Вісла». 17. Інформаційна програма на каналі «1+1». 18. Арміїський спортивний клуб. 22. Кількість відвідувачів сайту за певну одиницю часу. 23. Частина зрізаної чи зламаній гілці, що лишилася на дереві. 24. Лідер Палестинської автономії. 25. «Як за село проводжала долю свою молоду, щедро мені щебетала мамина... в саду» (пісня). 26. Українська народна казка. 29. Ім'я американського президента, який гарно грав на саксофоні. 30. «Реве та стогне Дніпр широкий, сердитий вітер завива. Додолу верби... високі, горами хвилі підійма» (Тарас Шевченко).

Кросворд №86 від 18 липня

Наступний номер «Україна молода» вийде в п'ятницю—суботу, 21—22 липня

ПРИКОЛИ

Сидить рибалка на березі річки. У нього дві вудки. На одну він насаджує черв'яка й кидає в річку. На другу насаджує черв'яка і кидає за себе. Проходить чоловік і запитує:

- Та вудочка, що в річку, це зрозуміло. А навіщо іншу кидаєш за себе?
- Не скажу.
- Скажи, сто грамів налляю.
- Наливай.
- Той випив і каже:
- На ту вудку, що в річці, нічо-

го не клюнуло, а на ту, яка ззаду, — ти вже п'ятий.

***

У терапевта засмітився унітаз. Викликали водопровідника. Той приїхав, стукнув молотком, замінив прокладку, закрутив гайку і каже:

- 3 вас 500 гривень.
- За п'ять хвилин роботи? Я нейрохірург, 12 років учився спеціальності, але мені за 5 хвилин роботи 500 гривень не платять.
- Коли я був нейрохірургом, мені теж так не платили.

ПОГОДА

20 липня за прогнозами синоптиків

Київ: малохмарно, без опадів. Вітер південний, 3-8 м/с. Температура вночі +16...+18, удень +30...+32.

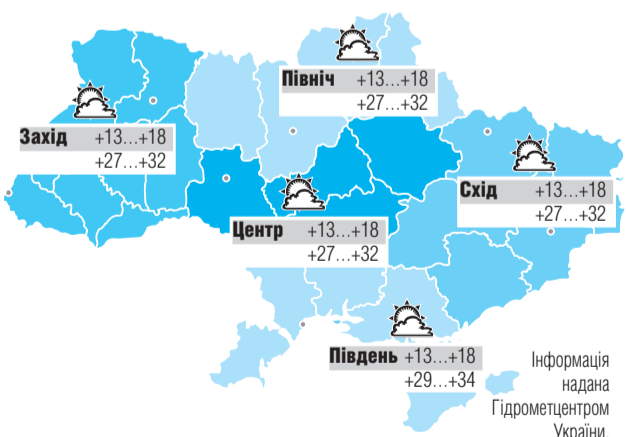
Миргород: без опадів. Уночі +12...+14, удень +27...+29.

Вінниця: без опадів. Уночі +11...+13, удень +27...+29.

Одеса: без опадів. Уночі +17...+19, удень +27...+29.

18 липня температура води в **Чорному** та **Азовському морях** становила 22-24 градуси, у районі Одеси та Приморського — 19-21 градус, у **Дніпрі** біля Києва — 21.

Курорти Карпат: малохмарно, без опадів. **Трускавець:** уночі +14...+16, удень +27...+29. **Моршин:** уночі +15...+17, удень +29...+31.

Передплатні індекси: 60970, 1555

Наша адреса:

03047, Київ, пр. Перемоги, 50

Телефон для довідок:

т./ф.: (044) 454-84-92

Рекламне бюро:

т./ф.: (044) 454-88-86, reklama@umoloda.kiev.ua

Відділ реалізації:

т./ф.: (044) 454-84-41, sale@umoloda.kiev.ua

«УМ» в інтернеті: <http://www.umoloda.kiev.ua>

Відділи:

новин — 454-85-76, novyny@umoloda.kiev.ua;

права — leonov@umoloda.kiev.ua, 454-88-36;

міжнародної політики — svit@umoloda.kiev.ua, 454-88-25;

економіки — eko1@umoloda.kiev.ua, 454-86-39;

медицини — novyny4@umoloda.kiev.ua, 454-85-99;

культури — culture@umoloda.kiev.ua, 454-87-96;

соціальних проблем — socium@umoloda.kiev.ua, 454-85-99;

спорту — sport@umoloda.kiev.ua, 454-87-93

Україна молода

Редактор Михайло Дорошенко

Засновник і видавець —

ПП «Україна молода»

Свідоцтво про реєстрацію:

КВ №3386 від 29.08.98

© Дорошенко М.І., 2013

При використанні наших публікацій посилання на «УМ» обов'язкове.

Рукописи не рецензуються і не повертаються

Відповідальність за зміст реклами несе рекламодавець.

Комерційні публікації виходять під рубриками:

«Український виробник», «Позиція», «Банківська справа»,

«Фінансова експертиза», «Здоровенькі були», «Це — працює!»,

«Знайомтеся — новинка», «Партнерство», «Програми»,

«Проекти», «Альма-матер», «Наша марка», «Продукт»,

«Протистояння», «Вітаємо», «Любов і шана».

Матеріали із позначкою друкуються на правах реклами

Газета друкується

у видавництвах:

«Преса України» — у Києві

Зам. 3009087

«Видавничий дім

«Високий Замок» — у Львові

Зам. блок № 511

Верстка та виготовлення

фотоформ —

комп'ютерний центр редакції «УМ», тел.: 454-87-71

Газета виходить у вівторок, середу, четвер, п'ятницю—суботу (спільний номер)

Тираж 86734